

biuletyn

Akademii Obrony Narodowej

Kwartalnik nr 2(52) 2012
Rok XII ISSN 1642-0128

**Profesor Witold Kieżun
doktorem honoris causa
Akademii Obrony Narodowej**

**Gen. dr Franciszek Gągor
patronem sali widowiskowo-
konferencyjnej AON**

W numerze...

Temat numeru

Profesor Witold Kieżun doktorem honoris causa Akademii Obrony Narodowej1

Gen. dr Franciszek Gągor patronem sali widowiskowo-konferencyjnej AON4

Ludzie nauki

Zderzenie teorii z praktyką – rozmowa z płk. dr. hab. Dariuszem Kozerawskim6

Siła tkwi w jakości – rozmowa z płk. dr. Leszkiem Słomką10

Studia w Akademii14

Kronika wydarzeń21

Publicystyka26

Wydawnictwa29

Autorem fotografii na okładce jest Zdzisław Rutkowski.

biuletyn

Akademii Obrony Narodowej

Redaktor naczelna: **Ewa Kostka** tel./fax 22 681-40-32, e-mail: biuletyn@aon.edu.pl,
kollegium redakcyjne: **pplk Marek Szewczyk, Monika Lewińska, Ewa Kostka**, stała współpraca: **Jagoda Gawliczek**,
opracowanie graficzne, skład i łamanie: **Dariusz Łysio**, korekta: **Jolanta Puchalska**, fotografie: **Zdzisław Rutkowski**,
Wydawca: **Akademia Obrony Narodowej**.

Naświetlanie i druk: **Wydawnictwo AON**, zam. 318/12, zamknięcie numeru: 9.05.2012 r., nakład: 600 egz.

Adres redakcji: Akademia Obrony Narodowej, 00-910 Warszawa 72, al. gen. A. Chruściela 103, bud. 56.

Wydanie internetowe: www.aon.edu.pl.

Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów, adjustacji oraz zmiany tytułów nadesłanych tekstów. Materiałów niezamówionych nie zwracamy.
Teksty i fotografie zamieszczane są nieodpłatnie. Publikowane artykuły wyrażają indywidualne poglądy autorów; są sprawdzane przez system antyplagiatowy.

Profesor Witold Kieżun doktorem honoris causa Akademii Obrony Narodowej

Prof. Witold J. Kieżun urodził się w 1922 r. w Wilnie. Jest profesorem nauk ekonomicznych, honorowym członkiem Polskiej Akademii Nauk, członkiem International Academy of Management (USA) i europejskiej grupy Institut International des Sciences Administratives w Brukseli.

W 1942 r. podjął tajne studia na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w roku 1949 na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Stopień doktora nauk ekonomicznych uzyskał w 1964 r. w Szkole Głównej Planowania i Statystyki, natomiast w 1969 r. habilitował się. Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1975 r.

W czasie wojny był uczestnikiem wojkowej działalności podziemnej. Jako powstaniec warszawski został odznaczony Krzyżem Walecznych, a także – dekorowany osobiście przez dowódcę AK generała Bora-Komorowskiego – wojennym orderem Virtuti Militari i awansowany do stopnia podporucznika. Po kapitulacji uciekł z niewoli niemieckiej, a następnie jako więzień NKWD został zesłany do sowieckiego łagru na Syberię. Na mocy amnestii wrócił do kraju, gdzie był jeszcze więziony przez Urząd Bezpieczeństwa.

Po ukończeniu studiów przyjął posadę w Narodowym Banku Polskim, a następnie jako asystent w SGPiS. Od 1961 r. uczestniczył w seminarium doktoranckim profesora Jana Zieleniewskiego w Zakładzie Prakseologii PAN, natomiast w 1971 r. przejął kierownictwo tego zakładu. Do momentu uzyskania profesury miał również za sobą doświadczenie kierowania Zakładem Teorii Organizacji Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego i Zakładem Administracji Publicznej Instytutu Organizacji Zarządzania i Doskonalenia Kadr.

Od 1980 r. był kolejno profesorem School of Business Administration Temple University w Filadelfii, Duquesne University w Pittsburgu, kierownikiem projektu Organizacji Narodów Zjednoczonych w Centralnej Afryce (Burundi i Rwanda), ekspertem rządu w Burkina Faso, profesorem EHC Université de Montreal i Université du Québec a Montreal, kierownikiem Rady Programowej Polish Institute of Arts and Sciences McGill University w Montrealu, profesorem Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Humanistycznej w Puławach.

Profesor Kieżun gościł z odczytami i wykładami w wielu prestiżowych uniwersytetach, m.in. w Wielkiej Brytanii, USA, Kanadzie, Francji, Holandii, Finlandii, Czechosłowacji. W latach 1980–1981 wygłosił serię odczytów na temat *Spirit of Solidarity* w 14 uniwersytetach amerykańskich i kanadyjskich.

Jest autorem ponad 70 zwartych pozycji wydawniczych (książek i skryptów naukowych) i około 300 artykułów, referatów i rozdziałów w zbiorowych monografiach – w językach: polskim, angielskim, francuskim, hiszpańskim, rosyjskim i czeskim, oraz dwóch pozycji literackich i szeregu utworów muzyki fortepianowej.

Profesor Witold J. Kieżun jest doktorem honoris causa Akademii Leona Koźmińskiego, a od maja 2012 r. doktorem honoris causa Akademii Obrony Narodowej.

9 maja 2012 r. prof. dr hab. Witold J. Kieżun – wybitny polski ekonomista i teoretyk zarządzania, przedstawiciel polskiej szkoły prakseologicznej, otrzymał tytuł doktora honoris causa Akademii Obrony Narodowej.

Na wstępie uroczystości rektor-komendant AON gen. dyw. dr inż. Romuald Ratajczak powitał bohatera uroczystości – prof. dr hab. Witolda Kieżuna oraz dostojnych gości, m.in.: radcę ministra obrony narodowej gen. dyw. Bogusława Packa, dyrektora Departamentu Polityki Zbrojeniowej gen. dyw. pil. Leszka Cwojdzńskiego, przedstawiciela Biura Bezpieczeństwa Narodowego Andrzeja Juszczaka, biskupa warszawsko-praskiego abp. Henryka Hosera, rektorów i prorektorów wyższych uczelni, przedstawicieli departamentów Ministerstwa Obrony Narodowej, Sztabu Generalnego WP, dowództw rodzajów Sił Zbrojnych RP, stowarzyszeń i organizacji naukowych oraz Dzielnicy Warszawy-Rembertów, a także gości szczegól-

nych ceremonii – najbliższych współpracowników, przyjaciół i rodzinę profesora.

Rektor-komendant AON podkreślił szczególne znaczenie tego wydarzenia dla społeczności akademickiej oraz wyraził uznanie dla profesora, którego chwalebny i bogaty życiorys, dorobek naukowy, patriotyzm poświadczony czynami budzą podziw i głęboki szacunek. Sylwetkę prof. Kieżuna jako żołnierza-powstańca, podporucznika czasów wojny, odznaczonego Krzyżem Walecznych oraz wojennym orderem Virtuti Militari, przestawił dziekan Wydziału Zarządzania i Dowodzenia płk prof. dr hab. Jarosław Wołęjszo, natomiast laudację na cześć profesora wygłosił promotor – prof. dr hab. Waldemar Kaczmarek.

Po uroczystym odczytaniu aktu nadania tytułu i godności doktora honoris causa prof. dr hab. Witold Kieżun podziękował władzom Akademii, Wydziału Zarządzania i Dowodzenia oraz profesorom recenzentom: Alojzemu Nowakowi – dziekanowi Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Tadeuszowi Krupie – dziekanowi Wydziału Zarządzania Politechniki Warszawskiej, oraz Michałowi Huzarskiemu – reprezentującemu Wydział Zarządzania i Dowodzenia AON. Szczególnie ciepłe słowa skierował do małżonki – towarzyszki broni z powstania, dziękując jej za pomoc, zachęcanie do pracy naukowej i cierpliwość. W wykładzie otwartym nawiązał do idei prakseologii, która stała się najważniejszym podkładem teoretycznym dla obszaru zarządzania w instytucjach publicznych, rozwijanego na Wydziale Zarządzania i Dowodzenia AON. Prof. Kieżun, opowiadając niezwykle barwnym językiem, przekazał kilka refleksji na temat podstawowych elementów funkcjonowania ustroju demokratycznego, m.in. umiejętności sprawnej dyskusji.

Prof. Witold Kieżun otrzymał listy gratulacyjne od ministra obrony narodowej Tomasza Siemomniaka oraz minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. dr hab. Barbary Kudryckiej, natomiast od władz uczelni – dla podkreślenia zasług i wkładu w ratowanie ojczyzny – czapkę oficerską z otokiem porucznika.

Red.

Fot. Zdzisław Rutkowski

27 kwietnia 2012 r. Akademia Obrony Narodowej uczciła pamięć śp. generała dr. Franciszka Gągora, szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego w latach 2006–2010, nadając jego imię sali widowiskowo-konferencyjnej.

Gen. dr Franciszek Gągor patronem sali widowiskowo- konferencyjnej AON

Fot. Archiwum SG WP

W uroczystości wzięli udział znamienici goście, przedstawiciele instytucji centralnych: szef Sztabu Generalnego WP generał Mieczysław Cieniuch, biskup polowy WP dr Józef Guzdek, radca generalny MON Krzysztof Sikora, gen. dyw. Andrzej Wasilewski, gen. dyw. Anatol Wojtan. Departament Wychowania i Promocji Obronności reprezentował płk Stanisław Piwowar, a wła-

dze dzielnicy Warszawa-Rembertów Robert Kuś. Wyjątkowymi gośćmi ceremonii byli najbliżsi śp. gen. Franciszka Gągora z panią Lucyną Gągor na czele.

Uroczystość została poprzedzona mszą św. w intencji byłego szefa SG WP odprawioną w Kościele Garnizonowym pw. św. o. Rafała Kalinowskiego w Rembertowie. Następnie zaproszeni goście i przedstawi-

ciele społeczności akademickiej wzięli udział w ceremonii odsłonięcia i poświęcenia tablicy pamiątkowej przy sali widowiskowo-konferencyjnej AON, która od dnia dzisiejszego będzie nosić imię gen. Franciszka Gągora.

Uroczystość miała wymiar przede wszystkim symboliczny, upamiętniający postać Pierwszego Żołnierza RP w latach 2006–2010, określanego mianem „najwybitniejszego dyplomaty wśród dowódców”. Rektor-komendant AON gen. dyw. dr inż. Romuald Ratajczak – inicjator ceremonii, w swoim wystąpieniu podkreślał charyzmę byłego szefa SG WP, jego najbardziej wartościowe cechy charakteru: *Jestem przekonany, że generał Franciszek Gągor był prawdziwym prekursorem nowoczesnego modelu pełnienia najwyższego stanowiska w siłach zbrojnych.* Doskonały symbol wydarzenia, które skupiło najbliższych współpracowników i przyjaciół byłego szefa SG WP, stanowiła jego czapka generalska z jednogwiazdkowym otokiem na rogatywce, подарowana rektorowi-komendantowi AON w dniu jego awansu na stopień generała brygady.

Minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak skierował do uczestników spotkania list, w którym również akcentował wybitną zdolność gen. Gągora do spoglądania „w przyszłość”: *jako planista i strateg oraz promotor robotyzacji i automatyzacji pola walki opowiadał się za wyposażeniem sił zbrojnych w nowoczesne technologie. Należy podkreślić, że kierownictwo resortu dokłada wszelkich starań, aby marzenia Generała związane z unowocześnieniem polskiej armii były realizowane w sposób konsekwentny.*

Z kolei szef SG WP generał Mieczysław Cieniuch podziękował organizatorom

**List ministra obrony narodowej z okazji
uroczystości nadania sali widowiskowo-konferencyjnej
imienia generała Franciszka Gągora**

za podjęcie inicjatywy, która kolejnym pokoleniom żołnierzy będzie przypominała, jak wielkim, życiowym poświęceniem jest służba w siłach zbrojnych.

Najbardziej wzruszające, osobiste słowa podziękowania przekazała na zakończenie uroczystości pani Lucyna Gągor. Przypomniała zebranym, że w opinii jej męża, doktora nauk wojskowych i człowieka kochającego naukę, Akademia Obrony Narodowej zawsze była instytucją niezwykle istotną i znaczącą dla całego systemu szkolenia i doskonalenia kadr wojskowych.

Bezpośrednio po ceremonii jej uczestnicy obejrzeli wystawę fotograficzną poświęconą osobie śp. gen. dr. Franciszka Gągora i wzięli udział w kameralnym, nastrojowym koncercie „Varsovia Brass Quintet”. Zespół wykonał utwory muzyki klasycznej i współczesnej, wśród których znalazł się ulubiony utwór byłego szefa SG WP „Flying home” – Birds of Paradise.

Monika Lewińska

Fotografia poniżej: Zdzisław Rutkowski

Gromadzi nas dziś pamięć o śp. Generale dr. Franciszku Gągorze – Szefie Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, który zmarł śmiercią tragiczną w katastrofie lotniczej pod Smoleńskiem w dniu 10 kwietnia 2010 roku. Stajemy dziś wspólnie z Rodziną śp. Pana Generała do uroczystości odsłonięcia i poświęcenia tablicy upamiętniającej Generała oraz nadania sali widowiskowo-konferencyjnej Jego imienia.

Akademia Obrony Narodowej jest doskonałym miejscem, by pielęgnować pamięć Człowieka tak oddanego służbie Wojsku Polskiemu i Rzeczypospolitej.

Generał Franciszek Gągor jako planista i strateg oraz promotor robotyzacji i automatyzacji pola walki opowiadał się za wyposażeniem sił zbrojnych w nowoczesne technologie. Należy podkreślić, że kierownictwo resortu dokłada wszelkich starań, aby marzenia Generała związane z unowocześnieniem polskiej armii były realizowane w sposób konsekwentny.

Dzisiejsza uroczystość jest naszym hołdem dla Pana Generała, który swoją postawą wpisał się na trwałe w historię współczesnego Wojska Polskiego. Godnym podkreślenia jest to, że całe swoje życie poświęcił armii Rzeczypospolitej Polskiej, pełniąc służbę w kraju i w misjach wojskowych poza jego granicami na wielu odpowiedzialnych stanowiskach.

Postać Generała Franciszka Gągora jest wzorem żołnierskiej i obywatelskiej wierności Ojczyźnie.

Cześć Jego Pamięci!

w imieniu ministra obrony narodowej
sekretarz stanu w MON Czesław Mroczek

Rozmowa z płk. dr. hab. Dariuszem Kozerawskim
– szefem Katedry Strategii i Geostrategii
Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego

Zderzenie teorii z praktyką

Płk dr hab. Dariusz Kozerawski jest kierownikiem Katedry Strategii i Geostrategii w Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego (wcześniej kierował Katedrą Europeistyki) i profesorem Akademii Obrony Narodowej. Absolwent Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Zmechanizowanych im. T. Kościuszki (1989) oraz Uniwersytetu Wrocławskiego (1995), doktor nauk humanistycznych (Uniwersytet Wrocławski – 2000), doktor habilitowany nauk humanistycznych (Uniwersytet Wrocławski – 2006). Autor i współautor ponad 140 naukowych publikacji krajowych i zagranicznych. Obszary zainteresowań naukowych: historia najnowsza Polski i powszechna, historia wojskowa, współczesne stosunki międzynarodowe, strategia bezpieczeństwa.

Specjalizuje się Pan w takich obszarach naukowych, jak: historia najnowszych konfliktów zbrojnych, bezpieczeństwo międzynarodowe oraz strategia bezpieczeństwa. Oprócz bogatej wiedzy teoretycznej, posiada Pan doświadczenie dydaktyczne, a przede wszystkim praktyczne. Jest Pan cennym ekspertem na arenie międzynarodowej. Gdzie prowadził Pan badania naukowe i zdobył tak szeroką wiedzę w tej dziedzinie?

Irak 2008

Jeśli chodzi o moje zagraniczne doświadczenia dydaktyczne, to dane mi było występować z wykładami lub referatami naukowymi w takich uczelniach, jak: Uniwersytet McGill w Montrealu, Uniwersytet w Ottawie, Uniwersytet w Lublanie, NATO Defence College w Rzymie, Uniwersytet Obrony w Helsinkach, Uniwersytet Obrony w Budapeszcie. Staram się również utrzymywać kontakty naukowe z najpoważniejszymi uczelniami krajowymi, gdzie również jestem zapraszany do udziału w komitetach naukowych konferencji, głoszenia wykładów i referatów. Do takich ośrodków należą między innymi: Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Akademia Humanistyczna im. Aleksandra Gieyszтора w Puławach, Uniwersytet Opolski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Collegium Civitas oraz liczne inne placówki.

Innym istotnym przedsięwzięciem, dostarczającym mi wartościowych doświadczeń, jest także udział w procesie kształcenia oraz podróżach studyjnych w ramach Podyplomowych Studiów Polityki Obronnej (PSPO), prowadzonych w kierowanej przeze mnie Katedrze Strategii i Geostrategii Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego. W czerwcu ubiegłego roku wraz ze słuchaczami PSPO uczestniczyliśmy w seminariach i sympozjach przeprowadzonych w: NATO Defence College w Rzymie, Centrum Wyższych Studiów Obronnych w Rzymie, Kwaterze Głównej NATO w Brukseli oraz SHAPE w Mons, co dostarczyło nam nowej i pozwoliło na uaktualnienie posiadanej wiedzy w zakresie diagnozy współczesnej sytuacji bezpieczeństwa oraz planów strategicznych Sojuszu.

Jak Pani Redaktor słusznie zauważyła, poza badaniami teoretycznymi staram się wzbogacać swoją wiedzę poprzez prowadzenie badań empirycznych w rejonach objętych różnymi formami kryzysów (Bałkany, Afganistan, Irak, Armenia, Mołdawia). W trakcie ostatnich dwóch dekad brałem udział w licznych przedsięwzięciach, związanych z problematyką bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, oraz prowadzeniu terenowych prac badawczych w ramach operacji międzynarodowych, ćwiczeń NATO, programu „Partnerstwo dla Pokoju”, konferencji, sympozjów w takich

państwach, jak: Afganistan, Armenia, Austria, Belgia, Białoruś, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Czechy, Estonia, Finlandia, Hiszpania, Irak, Kanada, Litwa, Luksemburg, Mołdawia, Niemcy, Rumunia, Serbia, Słowacja, Słowenia, Stany Zjednoczone, Węgry, Wielka Brytania, Włochy. Ponadto w lutym i marcu bieżącego roku prowadziłem badania terenowe w Afganistanie, gdzie miałem również okazję przedstawić referat nt. „Relacje polsko-afgańskie w XX wieku” z okazji obchodów „Dnia Polskiego” w Ghazni. Po wystąpieniu zostałem zaproszony do wygłoszenia cyklu wykładów na uniwersytetach w Kabulu i Heracie.

Wydaje się, iż wyniki moich prac badawczych zostały dostrzeżone przez środowisko międzynarodowe, czego potwierdzeniem może być zaproszenie mnie do prowadzenia seminariów w Parlamencie Europejskim („EU – Global Security” – 2010) oraz powołanie na jednego z ekspertów w projekcie G-MOSAIC realizowanym przez UE (znalazłem się w grupie 60 opiniujących, reprezentujących najbardziej prestiżowe światowe instytucje polityczne i badawcze z zakresu bezpieczeństwa). Z tego też powodu uczestniczyłem w konferencjach i pracach dotyczących ww. projektu w Joint Research Centre European Commission w Isprze (Włochy – 2010) oraz European Union Satellite Centre (Hiszpania – 2011). Ponadto od lat aktywnie działam w ramach Military History Working Group oraz Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group współpracujących z NATO, a także w pracach Stowarzyszenia Historyków Wojskowych, Polskiego Towarzystwa Geopolitycznego i Stowarzyszenia Kombatanów Misji Pokojowych ONZ.

Sądzę, że mój aktywny udział w przedsięwzięciach zagranicznych i krajowych, nierzadko związanych z prowadzeniem badań w strefie działań wojennych, pozwala na to, co w moim przekonaniu jest szczególnie istotne w utylitarnym podejściu do badań naukowych – czyli na swoiste „zderzanie teorii z praktyką” w celu uzyskania wniosków, które pozwolą na poprawę stanu bezpieczeństwa oraz ograniczenie skali błędów w przyszłości.

Jako szef Katedry Strategii i Geostrategii WBN, czy mógłby Pan powiedzieć o zadaniach realizowanych przez jej pracowników?

Siłą Katedry jest przede wszystkim nasza kadra naukowo-dydaktyczna. Mam szczęście, że trafiłem na tak kreatywnych i zaangażowanych w swoją pracę ludzi. Profesorowie, doktorzy, asystenci i doktoranci Katedry prowadzą badania naukowe w trzech głównych nurtach: strategii bezpieczeństwa – kierownikiem zakładu jest płk dr inż. Ryszard Niedźwiecki, geostrategii i geografii – pod kierownictwem płk. rez. dr. inż. Zbigniewa Lacha, oraz współczesnych konfliktów zbrojnych i wojen – zaskładem kieruje płk dr Jeremiasz Ślipiec.

Warto zaznaczyć, iż Katedra realizuje bardzo dużo przedsięwzięć o wymiarze zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Do najważniejszych można zaliczyć konferencję zorganizowaną w 2010 r. w ramach Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group, w której uczestniczyli przedstawiciele z blisko 20 ośrodków z całego świata. Pokłosiem obrad było wydawnictwo w języku angielskim, którego dystrybucja objęła najbardziej prestiżowe instytucje, zajmujące się bezpieczeństwem i strategią, z ponad 80 krajów.

Ostatnie prestiżowe przedsięwzięcie – powiedziałbym nawet, że unikalne na skalę Europy Środkowo-Wschodniej – to konferencja dotycząca geostrategicznych systemów informacyjnych, zorganizowana w listopadzie ubiegłego roku. Wzięli w niej udział i prezentowali swoje osiągnięcia przedstawiciele wielkich koncernów, zajmujących się promowaniem nowatorskich informatycznych rozwiązań geostrategicznych.

Pracownicy Katedry utrzymują również kontakty z większością najlepszych uniwersytetów w naszym kraju oraz ośrodków zagranicznych. Często biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez te instytucje. Bardzo aktywnie współpracują również z Polskim Towarzystwem Geopolitycznym, a – co warto podkreślić – prof. Julian Skrzyp jest jego honorowym prezesem.

Jest Pan jednym z przedstawicieli Akademii Obrony Narodowej, który uczestniczy w opracowaniu Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego. To duże wyróżnienie, a jednocześnie wielka odpowiedzialność. Jak postępują prace nad SPBN oraz jaka jest Pana rola w tym przedsięwzięciu?

Decyzją Prezydenta RP z grudnia 2010 r., podobnie jak kilku innych pracowników naszej uczelni, zostałem powołany do udziału w opracowaniu Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego. Decyzję tę postrzegam w kategoriach zarówno zaszczytu, jak i docenienia osobistych dokonań naukowych oraz środowiska naszej uczelni. Pragnę nadmienić, iż w 2010 r. zostałem powołany na jednego z trzech recenzentów Strategicznego Przeglądu Obronnego (pozostalymi byli prof. Andrzej Makowski oraz dr Andrzej Karkoszka), zrealizowanego przez pracowników resortu obrony narodowej. W SPBN w ramach Zespołu Interesów Narodowych i Celów Strategicznych kieruję pracami podzespołu zajmującego się określeniem wpływu sposobu kształtowania się tożsamości narodowej i własnej państwowości na interesy narodowe i cele strategiczne Polski w dziedzinie bezpieczeństwa. Wyniki prac Zespołu Interesów Narodowych i Celów Strategicznych zostały zaprezentowane podczas konferencji w ubiegłym roku, a obecnie dokonywana jest ostateczna redakcja całości treści „Raportu końcowego SPBN”. Pragnę poinformować, iż zaproszono mnie do udziału w pracach kilkusobowego zespołu redagującego merytorycznie ww. dokument, stanowiący postać wyników prac kilkunastu osób zaangażowanych w opracowanie pierwszego w dziejach Rzeczypospolitej – Strategicznego Przeglądu Bezpieczeństwa Narodowego. „Raport końcowy SPBN” zostanie wykorzystany do opracowania tzw. „Białej Księgi” oraz może stanowić cenne i aktualne kompendium wiedzy dotyczącej obecnego stanu bezpieczeństwa państwa, jak i jego strategii bezpieczeństwa w krótko- średnio- i długookresowej perspektywie czasowej. Stąd też podjęcie, a przede wszystkim realizacja oraz zakończenie prac nad Strategicznym Przeglądem Bezpieczeństwa Narodowego, prowadzonych pod kierunkiem szefa Biura Bezpieczeństwa Narodowego prof. dr. hab. Stanisława Kozieja (pracownika naukowego Katedry Strategii i Geostrategii WBN), mogą mieć szczególnie istotne znaczenie w procesie opracowywania kolejnych dokumentów, dotyczących strategii bezpieczeństwa RP.

Które spośród publikacji krajowych i zagranicznych Pana autorstwa uważa Pan dla nauki polskiej za najcenniejsze?

Na tak postawione pytanie nie jest łatwo odpowiedzieć, ponieważ tak naprawdę ocena moich dokonań naukowych nie należy do mnie. Jestem autorem ponad 140 publikacji, wydanych drukiem w kraju i za granicą, w tym 16 naukowych opracowań zwartych, 17 publikacji anglojęzycznych. Przepraszając za pewien subiektywizm mojej opinii, do tych najbardziej wartościowych zaliczyłbym publikacje obejmujące kilka obszarów badawczych. W pierwszym z nich są to publikacje dotyczące problematyki **szkolnictwa wojskowego**, zarówno w ujęciu historycznym, jak i współczesnym. Do takich prac zaliczyłbym monografię: „Kształcenie kandydatów na zawodowych oficerów wojsk zmechanizowanych WP w latach 1967–1989” (2002), „Wyższe szkolnictwo wojskowe w Polsce w latach 1947–1967” (2005).

Kolejny obszar badawczy dotyczy **współczesnych konfliktów zbrojnych**, a do bardziej wartościowych publikacji zaliczyłbym: „Działania wojenne, pokojowe i stabilizacyjne prowadzone w warunkach szczególnych w XX i XXI wieku. Konflikty – doświadczenia – bezpieczeństwo” (Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007), *Special Operations in the Second Half of 20th Century. Development and Experience*, [w:] „Studia Historica Slovenica”, („Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group”, Maribor 2009).

Inny obszar badawczy, w ramach którego wydałem liczne publikacje, dotyczy **bezpieczeństwa międzynarodowego**, ze szczególnym uwzględnieniem międzynarodowych działań pokojowych i stabilizacyjnych. Do najbardziej wartościowych zaliczyłbym opracowania zwarte: „Międzynarodowe operacje pokojowe. Planowanie, zadania, warunki i sposoby realizacji” (Warszawa 2003), „Operacje pokojowe i antyterrorystyczne w procesie utrzymania bezpieczeństwa międzynarodowego w latach 1948–2004” (Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2006), „Międzynarodowe działania stabilizacyjne w świetle doświadczeń X zmiany PKW Irak w 2008 roku” (Warszawa 2010), „Działania stabilizacyjne – aspekty strategiczne. Konflikty, interwencje, bezpieczeństwo” (Warszawa 2011) oraz *Polish Military Contingents in International Peacekeeping and Stabilization Operations between 1973 and 2009*, [w:] „End of Empires. Challenges to Security and Statehood in Flux” (Institute for Political Studies of Defence and Military History, Ministry of Defence, Bucharest 2009).

Afganistan 2009

Za szczególnie interesującą publikację naukową uważam anglojęzyczne opracowanie pt. „Military Conflicts in XX Century – Political and Military Aspects” (Warsaw 2010, ss. 283), której jestem współautorem i redaktorem naukowym. Stanowi ona zbiór poglądów naukowych badaczy reprezentujących prestiżowe ośrodki badawcze ze Stanów Zjednoczonych, Kanady, Niemiec, Francji, Austrii, Grecji oraz innych krajów europejskich, funkcjonujących w ramach Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group, współpracujących z NATO. Zorganizowanie przez pracowników kierowanej przeze mnie Katedry Strategii i Geostrategii międzynarodowej konferencji naukowej, zaprezentowanie wyników własnych badań w tak uznanym środowisku naukowym oraz rozpowszechnienie ich w formie ww. publikacji wśród kilkudziesięciu prestiżowych placówek naukowo-badawczych w Europie, USA i Kanadzie stanowi doskonałą formę prezentacji dokonań pracowników AON w wymiarach regionalnym i globalnym.

Już niebawem zostanie wydana nakładem Wydawnictwa Adam Marszałek kolejna monografia naukowa pt. „Kontyngenty Wojska Polskiego w międzynarodowych operacjach pokojowych w latach 1973–1999. Konflikty, interwencje, bezpieczeństwo” (Toruń 2012). Praca ta – ze względu na szeroką, niepublikowaną wcześniej podstawę źródłową, obszerną i aktualną obcojęzyczną literaturę przedmiotu oraz wykorzystanie badań terenowych – wprowadza wiele nowych ustaleń naukowych, a także wypełnia lukę istniejącą w dotychczasowej polskojęzycznej literaturze przedmiotu, opartej najczęściej na informacjach prasowych lub opracowaniach o charakterze innym niż naukowy.

Jakie są Pana plany zawodowe na najbliższą przyszłość?

Najbliższe plany zawodowe i naukowe dotyczą przeprowadzenia kolejnego już seminarium w Parlamencie Europejskim nt. *Arabic Spring 2011 – Interpretations, Resultants and Strategic Perspectives*. Wezmę również udział w zbliżającej się konferen-

cji międzynarodowej, organizowanej w Wiedniu w ramach Euro-Atlantic Conflict Studies Working Group współpracującej z NATO, podczas której wygłoszę referat nt. *Theory Versus Reality – Applications of Soviet and Antiterrorist Coalition Strategies in Afghan Wars (1979–2012)*. W czerwcu będę uczestniczył w cyklu seminariów prowadzonych w Rzymie, Brukseli i Mons, a poświęconych problematyce strategii bezpieczeństwa międzynarodowego. Wezmę również udział w XI Ogólnopolskim Forum Historyków Wojskowości organizowanym przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, gdzie wygłoszę referat nt. *Postawy i zachowania żołnierzy Wojska Polskiego podczas operacji pokojowych w latach 1973–1999. Propagandowa fikcja i „niewygodne” fakty*. Planuję również kolejne badania terenowe w strefie działań wojennych w Afganistanie, aby uaktualnić i rozszerzyć zakres swojej wiedzy w aspekcie tej, priorytetowej obecnie dla SZ RP i NATO, operacji.

Rozmawiała Ewa Kostka

Wywiad z płk. dr. Leszkiem Słomką – szefem
Centrum Szkolenia Obrony przed Bronią
Masowego Rażenia w SZ RP

Siła tkwi w jakości

Panie Pułkowniku, uczestniczy Pan w pracach Europejskiej Agencji Obrony (EDA). Czy mógłby Pan przybliżyć, na czym polega Pana udział oraz jakie miejsce zajmuje Pan w tej strukturze?

Europejska Agencja Obrony z siedzibą w Brukseli została utworzona w 2004 r. przez Radę Unii Europejskiej. A zatem jest nowym organem, powołanym w celu poprawy zdolności obronnych Unii Europejskiej i państw członkowskich. Do zasadniczych jej funkcji zalicza się: rozwój zdolności obronnych, promowanie i wspieranie europejskich badań oraz rozwój tech-

nologii obronnych, wzmacnianie współpracy w zakresie wspólnych programów zbrojeniowych i zakupów uzbrojenia, a także umacnianie Europejskiej Bazy Technologicznej i Przemysłowej w dziedzinie obrony oraz tworzenie konkurencyjnego Europejskiego Rynku Uzbrojenia. Aktualnie do Europejskiej Agencji Obrony należy 26

Płk dr Leszek Słomka od lutego 2004 r. jest szefem Centrum Szkolenia OPBMR w SZ RP. Absolwent Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Chemicznych w Krakowie (1987), Wydziału Wojsk Lądowych Akademii Obrony Narodowej (1996), Szkoły Chemicznej Armii Stanów Zjednoczonych (2000), Podyplomowego Studium Bezpieczeństwa Narodowego Uniwersytetu Warszawskiego (2002) oraz międzynarodowych kursów specjalistycznych w Szkole NATO SHAPE (1998, 2001) i Szkole NBC w Holandii (1999).

Służbę wojskową pełnił na różnych stanowiskach dowódczych i sztabowych w 3. pchem w Biskupcu Reszelskim, 1. pz (później 1. BPanc) w Wesołej, 16. DZ w Elblągu, DWŁąd. i SG WP (P-7). Jest autorem i współautorem kilkunastu opracowań i artykułów dotyczących obrony przed bronią masowego rażenia, w tym w NATO i UE. W latach 2000–2003 członek grup i zespołów roboczych NATO ds. OPBMR (LG7, LG7/COLPRO, NSA/NBC). Uczestnik i negocjator w pracach związanych z budową mobilnego laboratorium chemicznego, biologicznego i radiologicznego oraz wielonarodowego batalionu OPBMR Sił Odpowiedzi NATO.

państw unijnych oraz Norwegia – jako państwo stowarzyszone. Ważnym ogniwem struktury agencji są dyrektoriaty odpowiadające za zdolności obronne, badania i technologie, uzbrojenie oraz rynek obronny. Obszar badań i technologii jest podzielony na panele technologiczne ukierunkowane na: pozyskiwanie i przetwarzanie informacji – IAP (*Information, Acquisition and Processing*), kierowanie, energię i materiały – GEM (*Guidance, Energy, Materials*) oraz środowisko, systemy i modelowanie – ESM (*Environment, System and Modeling*). Panel technologiczny ESM obejmuje cztery obszary tematyczne, a jednym z nich jest obrona przed bronią masowego rażenia (*CBRN Protection and Human Factor*). Należy podkreślić, że obrona przed bronią masowego rażenia (OPBMR) jest istotnym obszarem w strategii badań i rozwoju Eu-

ropejskiej Agencji Obrony w odniesieniu do sfer wojskowej i cywilnej.

Od dwóch lat pełnię funkcję przedstawiciela Polski w tym panelu technologicznym (ESM04). W ramach prowadzonej działalności realizuję zadania o charakterze zarówno specjalistycznym, jak i organizacyjnym. Dużą wagę przywiązuję do utrzymania efektywnej współpracy międzynarodowej oraz krajowej, która jest „spoiwem” przygotowywanych projektów. W moim przekonaniu olbrzymie znaczenie w umacnianiu naszej pozycji w Europie ma zintegrowany udział polskich podmiotów wojskowych i cywilnych w projektach prowadzonych przez EDA. Dlatego też Centrum Szkolenia OPBMR było organizatorem wielu spotkań o charakterze naukowo-technicznym i koordynacyjnym. Tu należy wspomnieć udział w organizacji i przeprowadzeniu panelu

oraz pokazu w ramach międzynarodowej konferencji – *Security Research Conference 2011*, zorganizowanej z okazji polskiej prezydencji w UE, czy też ostatnio (22 marca 2012 r.) przeprowadzonej, przy współudziale Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wojskowego MON, odprawy koordynacyjnej dotyczącej procedur przygotowania zgłoszeń do udziału w programie „JIP CBRN Protection”. W przedsięwzięciu tym uczestniczyło ponad 20 ekspertów z 15 krajowych podmiotów naukowo-badawczych zainteresowanych udziałem w realizacji wspomnianego programu.

W podejmowanych działaniach staram się kierować oczekiwaniami dotyczącymi rozwoju nowych technologii, niezbędnych do budowy sprzętu oraz systemów nowej generacji w obszarze zdefiniowanych zdolności OPBMR.

Jaka przyszłość czeka Centrum Szkolenia OPBMR, jeśli chodzi o nowe projekty badawcze, prace standaryzacyjne, czy też wkład w rozwój Krajowego Systemu Wykrywania Skazień i Alarmowania?

Przed Centrum Szkolenia OPBMR stoją liczne zadania, w tym te związane z rozwijaniem potencjału naukowo-dydaktycznego. W myśl przyjętej strategii zasadniczym celem działalności na najbliższe lata będzie wzmocnienie roli Centrum OPBMR jako zaplecza intelektualnego, badawczego i eksperckiego w zakresie szeroko rozumianej obrony przed bronią masowego rażenia. Do głównych zadań zaliczono m.in.: podejmowanie wysiłków zmierzających do udziału w projektach krajowych oraz międzynarodowych, prowadzenie prac standaryzacyjnych, pogłębianie współpracy międzynarodowej w ramach programu edukacyjnego ERASMUS, rozszerzanie oferty edukacyjnej dla środowiska cywilnego, czy też kreowanie nowych kierunków rozwoju systemu doskonalenia zawodowego w obszarze OPBMR, zgodnie z wymaganiami Sił Zbrojnych RP.

Do realizacji tak sformułowanych zadań niezbędna jest dobrze przygotowana załoga Centrum – kadra zawodowa i pracownicy wojska, dlatego też trwa proces budowania zespołu o potencjale pozwalającym na sprostanie przyszłym wyzwaniom. Uważam, że siła tkwi w jakości, a nie w ilości. Obecnie w Centrum pracuje czterech doktorów reprezentujących nauki wojskowe i techniczne. Ponadto dwóch oficerów kontynuuje studia III stopnia. Posiadane zdolności już dzisiaj pozwalają na udział przedstawicieli Centrum w pracach projektowych. Przykładem takiej działalności była nasza obecność w projekcie pt. *Usuwanie zanieczyszczeń promieniotwórczych z roztworów wodnych w module flotacyjnym na potrzeby urządzeń do*

oczyszczania wody (ID 15047 Nr rej. IT3/605/150447). Projekt został zaopiniowany pozytywnie na kolejnych dwóch poziomach weryfikacji, jednak ostatecznie nie uzyskał finansowania z NCBiR. Na lata 2012–2013 planujemy udział w projektach: *System pozorowania skażeń promieniotwórczych oraz Powietrzny, zdalny podsystem rozpoznania skażeń promieniotwórczych*. Jednocześnie chcemy aktywnie włączyć się do udziału w realizacji wybranego projektu, tj. *Modelowanie i symulowanie architektury systemu OPBMR*, w ramach wspomnianego programu EDA – JIP CBRN Protection.

Nadal będziemy rozwijać działalność standaryzacyjną w ramach NATO. Udo-
stępnienie nowych możliwości korzystania

z katalogu niejawnych dokumentów standaryzacyjnych pozwoli na kompleksowe opracowanie STANAG-ów „technicznych”. Ważnym jego obszarem jest ścisła współpraca z szefostwem Obrony Przed Bronią Masowego Rażenia, które jest odbiorcą naszych opracowań.

Innym zadaniem realizowanym na rzecz systemu obrony przed bronią masowego rażenia w SZ RP jest udział kadry Centrum w procesie przygotowania i funkcjonowania Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania (KSWSiA). Przykładem naszego zaangażowania jest przygotowanie i prowadzenie szeregu kursów, przeznaczonych dla specjalistów sfery zarówno wojskowej, jak i cywilnej. Obecnie rozpoczynamy realizację kursów dla użyt-

kowników systemu SI PROMIEN w ramach planu jego wdrażania. Wyposażenie wszystkich szczebli dowodzenia i kierowania w SI PROMIEN usprawni i zunifikuje proces prognozowania skażeń oraz skróci czas transferu danych. Centrum jako jedyny ośrodek w kraju może realizować to zadanie na wniosek administratora KWSiA – szefa OPBMR, który w tym celu doposażył Centrum, użyczając ok. 20 zestawów komputerowych do realizacji zajęć dydaktycznych. Wybrane przykłady wskazują, że Centrum spełnia istotną rolę w systemie OPBMR, a jego rozwój nakierowany jest na dynamicznie zmieniające się potrzeby Sił Zbrojnych RP.

Czy mógłby Pan opowiedzieć o działaniach podejmowanych przez Centrum na rzecz ochrony środowiska?

Jak już wspomniałem, jednym z zasadniczych zadań Centrum jest kreowanie nowych kierunków kształcenia i szkolenia w obszarze szeroko rozumianej obrony przed bronią masowego rażenia. W 2009 r. przeprowadzono analizę potrzeb szkoleniowych Sił Zbrojnych RP, z której wynikało, iż istnieje duże zapotrzebowanie na szkolenie specjalistów (inspektorów) ochrony środowiska w SZ RP. Nieliczni specjaliści kierowani na kursy zagraniczne, organizowane głównie przez Szkołę NATO w Oberammergau, byli wyposażani w wiedzę przydatną do współdziałania na arenie międzynarodowej. Dlatego też Centrum było pomysłodawcą zorganizowania i przeprowadzenia kursów bezpieczeństwa ekologicznego, obejmujących kompleksową problematykę bezpieczeństwa ekologicznego w odniesieniu do funkcjonowania jednostek wojskowych w garnizonach. Program kursu powstał przy współpracy oddziału analiz i ochrony środowiska Departamentu Infrastruktury MON. Kursy udało się wprowadzić do systemu doskonalenia zawodowego, uruchomić i z dużym powodzeniem prowadzić. Nadmieniam, że Centrum jest jedynym ośrodkiem w SZ RP, prowadzącym kursy tego typu. Istotny wpływ na opracowanie koncepcji tego typu szkolenia miały moje doświadczenia. Od kąd pamiętam, problematyka ochrony naturalnego środowiska przewijała się w działalności jednostek wojsk chemicznych. Ze szczególną starannością były stosowane zasady użycia środków chemicznych i promieniotwórczych w szkoleniu poligonowym. Zatem jako dowódca pododdziału byłem odpowiedzialny za ich skrupulatne przestrzeganie. Ponadto sądzę, że każdy mieszkaniec Ziemi jest zobowiązany do poszanowania podstawowych wymagań i norm w zakresie ochrony środowiska. Mając dodatkowe możliwości działania, uważam za swój obowiązek ich wykorzystanie, a co za tym idzie – niesienie korzyści środowisku naturalnemu i Siłom Zbrojnym RP.

Jaką bazą dysponuje Centrum w szczególności w zakresie oceny sytuacji skażeń – ich prognozowania i modelowania?

Centrum dysponuje dwiema salami wykładowymi, które mogą razem pomieścić ok. 50 słuchaczy. Pomieszczenia te są

wyposażone w standardowy sprzęt kwaterekowy. Ponadto Centrum posiada gabinet metodyczny pozwalający na prowadzenie zajęć z grupą 10-osobową oraz salę konferencyjną na 25–35 osób. Realizacja zajęć wspomaganych komputerowo odbywa się w salach komputerowych administrowanych przez Wydział Bezpieczeństwa Narodowego. Można stwierdzić, że wyposażenie oraz stan techniczny pomieszczeń – dzięki trosce i wysokiej dbałości pracowników Centrum o powierzone mienie – jest na poziomie dobrym. Czynimy starania, aby – mimo skromnych warunków lokalowych – sale wykładowe były wyposażone w odpowiedni sprzęt multimedialny oraz nowoczesne systemy komputerowe.

Warto podkreślić, że Centrum dysponuje unikatowymi zdolnościami w zakresie prowadzenia zajęć i ćwiczeń wspieranych komputerowo. Jako jedyny ośrodek dydaktyczny w SZ RP dysponujemy zestawem programów komputerowych do prognozowania i oceny sytuacji skażeń – H-PAC (*CBRN Hazard Prediction and Assessment Capability*). Program ten spełnia standardy sojusznicze w zakresie przygotowywania prognoz i prowadzenia symulacji zdarzeń o charakterze militarnym i niemilitarnym. Dysponujemy również programem NBCWaRN. Oprogramowanie to, obok NBC ANALYSIS, jest systemem informatycznym przeznaczonym do przetwarzania danych o sytuacji skażeń promieniotwórczych, biologicznych i chemicznych według procedur zawartych w ATP-45 (NATO). Mając na uwadze rosnące zapotrzebowanie Sił Zbrojnych RP na praktyczne przygotowanie kadry do realizacji zadań na stanowiskach służbowych, Centrum Szkolenia OPBMR wystąpiło z inicjatywą zbudowania trenażera ośrodka analitycznego Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania. Stosowny wniosek został przyjęty przez Departament Nauki i Szkolnictwa Wojskowego MON i umieszczony w ministerialnym programie „Symulatory i Trenażery” w latach 2012–2013. Zgodnie z przygotowaną specyfikacją, koszty jego realizacji wyniosą ponad 0,5 mln zł. Jestem przekonany, że realizacja tego projektu przyczyni się do podniesienia efektywności indywidualnego i zespołowego przygotowania praktycznego.

Rozmawiała Ewa Kostka

Płk prof. dr hab. inż. Jarosław Wołeszo
– dziekan Wydziału
Zarządzania i Dowodzenia

Prof. dr hab. Waldemar Kaczmarek – prodziekan
ds. naukowych

Dr hab. inż. Tomasz Majewski
– profesor AON,
prodziekan ds. studenckich

Płk dr hab. inż. Marek Wrzosek – profesor AON,
prodziekan Wydziału
Zarządzania i Dowodzenia

Zarządzanie i dowodzenie to kierunek studiów, który należy do obszarów kształcenia w zakresie nauk społecznych. Przedmiot badań zarządzania i dowodzenia jest umiejscowiony w obszarze idei humanistycznych (ideały, normy, powinności), praktyk społecznych i nauk o obronności. Zarządzanie jako nauka o działaniach kierowniczych koncentruje się na osiąganiu zamierzonych rezultatów przez innych ludzi. Zajmuje się dysponowaniem zasobami ludzkimi, finansowymi, rzeczowymi i informacyjnymi organizacji, gdzie główny nacisk położony jest na umiejętność organizowania działań systemów strukturalnego, technicznego i ludzkiego. W związku z tym nauka ta łączy podejście zarówno ilościowe, jak i jakościowe. Wymagana jest analiza krytyczna zachodzących zjawisk gospodarczych i społecznych oraz przewidywanie ich konsekwencji. Zarządzanie obejmuje analizy procesów gospodarczych, systemów i podejść oraz ich kulturowych, społecznych, politycznych, historycznych i ekonomicznych kontekstów. Dowodzenie z kolei zajmuje się procesami kierowania działaniami formacji zorganizowanych, powołanych do realizacji określonych celów w obszarach militarnym i pozamilitarnym. W procesie dowodzenia wykorzystywane są osiągnięcia nauki o zarządzaniu z uwzględnieniem specyfiki sił zbrojnych.

Studia pierwszego stopnia

Studia pierwszego stopnia obejmują trzy lata nauki. W ich trakcie student zapoznaje się z podstawami zarządzania i dowodzenia. Poznaje obowiązujące koncepcje i teorie oraz praktycznie realizuje projekty z tego zakresu.

Studenci mają do wyboru następujące **specjalności**:

- zarządzanie i dowodzenie w organizacjach,
- zarządzanie zasobami ludzkimi,
- finanse i rachunkowość w zarządzaniu,

- zarządzanie w środowisku informacyjnym,
- zarządzanie bezpieczeństwem.

Przedmioty, które obejmuje program, to m.in.: podstawy zarządzania, nauki o organizacji, mikroekonomia, finanse, marketing, bezpieczeństwo publiczne, zachowania organizacyjne, procesy decyzyjne, zarządzanie jakością, zarządzanie wiedzą, zarządzanie projektami, procesy informacyjne w zarządzaniu, teoria walki zbrojnej, dowodzenie, przywództwo i motywowanie w organizacji.

Studia kończą się egzaminem licencyjnym i uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata.

Studia drugiego stopnia

Studia na drugim stopniu kształcenia obejmują dwa lata nauki. W ich trakcie student zapoznaje się z wyspecjalizowanymi aspektami zarządzania i dowodzenia. Praktycznie realizuje projekty z tego zakresu, które oparte są na praktyce zawodowej.

Studia realizowane są w **specjalnościach**:

- zarządzanie zasobami ludzkimi,
- zarządzanie lotnictwem,
- zarządzanie i dowodzenie w organizacjach.

Przedmioty realizowane na studiach to m.in.: zarządzanie strategiczne, zarządzanie procesami, negocjacje, bezpieczeństwo, dowodzenie operacyjne.

Studia kończą się egzaminem magisterskim i uzyskaniem tytułu zawodowego magistra.

Dr hab. inż. Stanisław Sirko – profesor AON, dyrektor Instytutu Zarządzania

Dr Justyna Lipińska – kierownik Zakładu Podstaw Zarządzania

Doc. dr inż. Mieczysław Pelc – kierownik Zakładu Matematycznych Metod Zarządzania

Dr Marzena Piotrowska-Trybull – kierownik Zakładu Kierowania Procesami i Zarządzania Zasobami Ludzkimi

Kwalifikacje absolwenta

W trakcie studiów studenci zdobywają wiedzę ogólną w zakresie miejsca zarządzania w systemie nauk oraz o jej przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami. Poznają istotę operacyjnego użycia sił do osiągnięcia celów politycznych, społecznych lub gospodarczych. Potrafią pracować w zespole, pełniąc różne role. Posiadają umiejętności pozwalające na realizację celów w zakresie zarządzania organizacjami. Potrafią rozwiązywać złożone problemy, wykorzystując zaawansowane metody i narzędzia wspomagające proces podejmowania decyzji. Są przygotowani do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania gospodarcze i społeczne.

Kadra naukowo-dydaktyczna

Zajęcia prowadzą specjaliści z Akademii Obrony Narodowej, Uniwersytetu Warszawskiego, Akademii Marynarki Wojennej, University of Applied Sciences of Bern (Switzerland), Ministerstwa Obrony Narodowej.

Odpowiada:

dr hab. inż. Stanisław Sirko, profesor AON, dyrektor Instytutu Zarządzania.

Do kogo skierowana jest oferta edukacyjna?

Oferta edukacyjna skierowana jest do osób zainteresowanych podjęciem pracy na stanowisku menedżera/dowódcy średniego szczebla zarządzania lub zespołu w strukturach bezpieczeństwa państwa. Mogą się one także zatrudnić w charakterze specjalisty oraz kierownika na podstawowych szczeblach zarządzania w organizacjach pozamilitarnych lub na stanowisku analityka, projektanta w zespołach występujących

w jednostkach administracji państwowej. Oferta kierowana jest do wszystkich tych, którzy chcą pracować na stanowiskach specjalistycznych i kierowniczych w organizacjach zajmujących się obronnością i bezpieczeństwem państwa, administracji państwowej i samorządowej, a ponadto w organizacjach gospodarczych. Absolwent będzie posiadać gruntowną wiedzę o systemie obronnym państwa oraz zdobędzie umiejętność budowania zespołów pracowniczych, jak też stwarzania atmosfery do sprawniej realizacji zadań.

Dlaczego warto ukończyć ten kierunek studiów?

Absolwent kierunku zarządzanie i dowodzenie będzie potrafił zaplanować funkcjonowanie komórki personalnej oraz zaprojektować procesy personalne: doboru pracowników, ich oceniania i doskonalenia oraz tworzenia ich ścieżek rozwoju. Ponadto będzie umiał: opracować system motywowania i wynagradzania, kształtować kulturę organizacyjną oraz zastosować koncepcje zarządzania. Absolwent, dysponując wiedzą specjalistyczną dotyczącą systemu obronnego państwa, będzie również przygotowany do pełnienia podstawowych funkcji kierowniczych w instytucjach, w obszarze bezpieczeństwa państwa.

Gdzie absolwent znajdzie zatrudnienie po ukończeniu tego kierunku?

Potencjalnymi miejscami zatrudnienia absolwentów kierunku zarządzanie i dowodzenie są: instytucje naukowe (krajowe i zagraniczne), administracja państwowa i samorządowa, organizacje publiczne, przemysł obronny oraz jednostki sił zbrojnych.

Wszelkie informacje dotyczące rekrutacji znajdują się na stronie internetowej: <http://w-zid.aon.edu.pl>.

Płk dr hab. Tomasz Kośmider,
profesor AON – dyrektor
Instytutu Bezpieczeństwa
Państwa

Prof. dr hab. Jacek Pawłowski
– profesor zwyczajny, Zakład
Podstaw Bezpieczeństwa

Płk dr Dariusz Majchrzak
– kierownik Zakładu
Zarządzania Kryzysowego

Bezpieczeństwo wewnętrzne to kierunek studiów powstały w odpowiedzi na nowe wyzwania współczesnego świata oraz związaną z tymi uwarunkowaniami politykę państwa.

Studia obejmują zarówno pierwszy, jak i drugi stopień kształcenia. Prowadzone są w systemie punktów akumulacji osiągnięć ECTS (European Credit Transfer System), co pozwala na odbycie części studiów na innych uczelniach partnerskich w kraju oraz za granicą w ramach programu wymiany studentów ERASMUS.

W wyniku zawartych przez Akademię Obrony Narodowej porozumień z: komendantem głównym Policji, komendantem głównym Straży Granicznej, komendantem Straży Miejskiej w Warszawie, starostwami powiatowymi oraz innymi podmiotami, istnieje możliwość odbywania atrakcyjnych zawodowych praktyk studenckich. Podpisując porozumienie z Komendą Główną Policji Akademia Obrony Narodowej zobowiązała się do wprowadzenia do programu studiów treści kształcenia przewidzianego dla osób zamierzających podjąć służbę w Policji, co po zakończeniu studiów umożliwi im skrócenie szkolenia służbowego.

Studenci mają możliwość realizacji swoich zainteresowań w ramach działających kół naukowych oraz publikowania wyników badań naukowych. Najlepszym studentom gwarantujemy możliwość uzyskania stypendium.

Studia pierwszego stopnia

Studia na pierwszym stopniu kształcenia obejmują trzy lata nauki. Na pierwszym roku omawiane są treści dotyczące zagadnień związanych z podstawami teorii bezpieczeństwa wewnętrznego. Na trzecim semestrze realizowane są przedmioty autorskie, które studenci wybierają zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami oraz dokonują wyboru jednej z dwóch **specjalizacji**:

- bezpieczeństwo publiczne oraz ochrona osób i mienia,
- bezpieczeństwo powszechne.

Na czwartym i piątym semestrze studiów realizowane są przedmioty z zakresu kształcenia specjalnościowego.

Przedmioty realizowane na studiach obejmują m.in.: ochronę własności intelektualnej i technologie informacyjne, bezpieczeństwo państwa i podstawy teorii bezpieczeństwa, pozamilitarne przygotowania obronne, bezpieczeństwo społeczne, ochronę osób, mienia, obiektów i obszarów, bezpieczeństwo społeczności lokalnych, bezpieczeństwo imprez masowych, ochronę granicy i systemy informacyjne w służbach, zwalczanie terroryzmu, zarządzanie w sytuacjach kryzysowych.

Proces kształcenia kończy się egzaminem licencjackim i uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata.

Studia drugiego stopnia

Studia na drugim stopniu kształcenia obejmują dwa lata nauki. W czasie studiów omawiane są treści będące kontynuacją przedmiotów dotyczących teorii bezpieczeństwa wewnętrznego. Na drugim semestrze realizowane są przedmioty autorskie, które studenci wybierają zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami. Na trzecim semestrze studenci wybierają jedną z dwóch **specjalizacji**:

- bezpieczeństwo i porządek publiczny,
- zwalczanie przestępczości zorganizowanej i kryminalnej.

Przedmioty realizowane na studiach obejmują m.in.: kontrolę i audyt w zakresie bezpieczeństwa wewnętrznego, dowodzenie i kierowanie operacjami służb mundurowych, strategię zapobiegania przestępczości, taktykę ujawniania przestępczości kryminalnej, patologie i przestępczość nieletnich, współczesne teorie kryminologiczne, bezpieczeństwo społeczności lokalnych, współczesne zagrożenia terrorystyczne.

Proces kształcenia kończy się egzaminem magisterskim i uzyskaniem tytułu zawodowego magistra.

Płk dr Zbigniew Piątek
– kierownik Zakładu
Przygotowań Obronnych
Państwa i Mobilizacji

Dr Bogdan Michailiuk
– adiunkt Zakładu
Zarządzania Kryzysowego

Dr Zbigniew Skwarek
– adiunkt Zakładu Podstaw
Bezpieczeństwa

Kwalifikacje absolwenta

W trakcie studiów studenci zdobywają niezbędną wiedzę ogólną w zakresie funkcjonowania państwa, prawa i społeczeństwa oraz wiedzę specjalistyczną odnoszącą się do zwalczania terroryzmu, ochrony osób i mienia, kryminologii i kryminalistyki, którą powinni dysponować wykwalifikowani funkcjonariusze publiczni, zdolni do prowadzenia spraw państwa oraz ochrony obywateli w stanach zagrożeń.

Kadra naukowo-dydaktyczna

Zajęcia prowadzą specjaliści zajmujący się problematyką bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym również eksperci reprezentujący Policję, Straż Graniczną oraz służby i inspekcje.

Odpowiada:

płk dr hab. Tomasz Kośmider, profesor AON, dyrektor Instytutu Bezpieczeństwa Państwa

Do kogo skierowana jest oferta edukacyjna?

Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzone są w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Oferta edukacyjna skierowana jest do maturzystów, szczególnie z klas o profilu bezpieczeństwo wewnętrzne, narodowe i publiczne, którzy swoją przyszłość wiążą z pracą w służbach mundurowych oraz instytucjach kierujących bezpieczeństwem i zarządzaniem kryzysowym. Uczestnikami studiów mogą być też przedstawiciele służb mundurowych i osoby zajmujące się zarządzaniem kryzysowym i sprawami obronnymi w administracji publicznej oraz w sektorze gospodarczym, pragnące podnosić swoje kwalifikacje.

Dlaczego warto ukończyć ten kierunek studiów?

Narastanie zagrożeń o charakterze asymetrycznym, przybierających postać zagrożeń transsektorowych, jak i pojawiające się ka-

taklizmy i klęski żywiołowe w wymiarach regionalnym, krajowym i na poziomie społeczności lokalnych narzucają konieczność podejmowania wielopłaszczyznowych działań, uwzględniających problematykę bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego. Jest to szczególnie konieczne w okresie postępującej globalizacji. W związku z tym w Polsce, podobnie jak i w wielu innych krajach, dużą wagę przywiązuje się do zbudowania zintegrowanego systemu bezpieczeństwa, obejmującego wszystkie poziomy kierowania państwem oraz instytucje rządowe, gospodarcze, biznesowe itd. Istnieje zatem konieczność przygotowania profesjonalnych kadr, rozumiejących istotę bezpieczeństwa, potrafiących monitorować, planować, organizować i kierować złożonymi, wielopodmiotowymi działaniami profilaktycznymi i ratowniczymi.

Akademia Obrony Narodowej nie jest jedyną uczelnią, która prowadzi studia na wymienionym kierunku. Będąc jednak liderem w zakresie badań nad bezpieczeństwem narodowym i wewnętrznym, daje studentom gwarancję uzyskania wysokich kwalifikacji. Bogata oferta edukacyjna, zawierająca m.in. ćwiczenia prowadzone w formie gier decyzyjnych, czy też atrakcyjne praktyki zawodowe umożliwiają zdobycie cennych doświadczeń i ułatwiają absolwentom rebrandingowej Alma Mater podjęcie pracy.

Gdzie absolwent znajdzie zatrudnienie po ukończeniu tego kierunku?

Absolwenci są przygotowani do pracy w jednostkach Policji, Straży Miejskiej, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnym Biurze Antykorupcyjnym oraz administracji publicznej, przede wszystkim w komórkach zarządzania kryzysowego, a także niepublicznych podmiotach ochrony osób i mienia.

Wszelkie informacje dotyczące rekrutacji znajdują się na stronie internetowej: <http://www.wbn.aon.edu.pl>.

Wydział Bezpieczeństwa Narodowego AON

– edukacyjna oferta All Inclusive

Wybór kierunku studiów to jedna z trudniejszych decyzji w życiu każdego młodego człowieka, dlatego też powinna być dobrze przemyślana. Mimo że ukończenie danych studiów nie zobowiązuje nas do poszukiwania i podjęcia pracy wyłącznie w tej dziedzinie, to wybór określonego kierunku nauczania, a przy tym także docelowego miejsca kształcenia w znacznym stopniu wpływa na nasze dalsze życie. Na studiach spędzamy zazwyczaj najpiękniejsze lata swojej młodości, nawiązujemy wiele przyjaźni, często poznajemy także osobę, z którą w przyszłości możemy stworzyć rodzinę, ale przede wszystkim dostajemy szansę na rozwój. Musimy jednak umieć z niej skorzystać. Dlatego właśnie warto ten czas dobrze zagospodarować.

Drzwi do sukcesu! Wchodzisz?

Studia można przyrównać do otwarcia pewnych drzwi, za którymi czeka na nas wiedza, nowe możliwości, perspektywy rozwoju. Tylko od nas zależy, czy zostaniemy na ich progu, czy też go przekroczymy, aby zobaczyć, co jest dalej, i w pełni z tego korzystać. Studia mają bowiem sens tylko wtedy, jeśli się wie, po co się studiuje. Nie można

ich traktować wyłącznie jako przedłużenia beztroskiej młodości i odroczenia „prawdziwego życia” na później pod pretekstem konieczności wyszumienia się, póki jest się młodym. Studiowanie dla samego studiowania mija się z celem. Na studiach nie można stać w miejscu, na studiach powinno robić się coś „ponad”, bo tylko wtedy mamy

realną szansę odnaleźć się na rynku pracy i odnieść sukces na wymarzonym stanowisku. Staże, praktyki, kursy, uprawnienia – tym właśnie powinniśmy wzbogacać wiedzę, jaką dostajemy na studiach. Czy odważysz się zatem przejść przez próg Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego AON?

Dziesięć powodów, dla których warto studiować na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego AON

Jeśli zastanawiasz się teraz, czy spośród kilkuset uczelni w Polsce warto wybrać Akademię Obrony Narodowej, a podanie o przyjęcie na studia złożyć na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego, to po przeczytaniu tego tekstu będziesz mieć pewność, że naprawdę warto! Co zatem przemawia za wyborem WBN AON? Dziesięć prostych powodów.

Po pierwsze – **oferta edukacyjna**. Na wszystkich poziomach kształcenia w WBN można znaleźć interesujące kierunki studiów. Wydział oferuje studia licencjackie i magisterskie, w trybie zarówno stacjonarnym, jak i niestacjonarnym, na kierunkach: bezpieczeństwo narodowe, administracja,

bezpieczeństwo wewnętrzne, europeistyka, stosunki międzynarodowe czy mająca wystartować w tym roku pedagogika. Największą popularnością niezmiennie od lat cieszy się kierunek bezpieczeństwo narodowe. Nic w tym dziwnego! Co prawda, obecnie jest on prowadzony także w wielu innych uczelniach, jednak tak jak Afryka jest kolebką ludzkości, tak Wydział Bezpieczeństwa Narodowego AON jest kolebką bezpieczeństwa, ponieważ to właśnie tutaj studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe wystartowały jako pierwsze w całej Polsce. To właśnie tu były tworzone pierwsze programy studiów, stanowiące później bazę dla innych uczelni, to właśnie

stąd wyszli pierwsi absolwenci tego kierunku. WBN prowadzi także studia III stopnia, posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w obszarze nauk społecznych, w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Należy w tym miejscu podkreślić, że zdobywana podczas studiów wiedza z zakresu bezpieczeństwa jest wiedzą interdyscyplinarną, przydatną na wielu polach działalności jednostki, społeczności, czy też całego państwa. Na Wydziale prowadzone są również studia podyplomowe na 15 kierunkach niespotykanych w żadnej innej uczelni w kraju oraz liczne kursy i szkolenia. Warto zauważyć, że pro-

ponowana przez WBN oferta studiów stale się rozwija. Od nowego roku akademickiego planowane jest także prowadzenie zajęć w języku angielskim i z wykorzystaniem elementów kształcenia na odległość (e-learning).

Po drugie – **studia w stolicy**. Warszawa to miasto możliwości, to miejsce, które sprzyja rozwojowi, w którym na pewno nie będziesz się nudzić ze względu na bogatą ofertę kulturalno-rozrywkową, dopasowaną do różnorodnych potrzeb.

Po trzecie – **możliwość rozwijania swoich pasji**. Studia w WBN to nie tylko nauka. To także czas, w którym warto pogłębiać swoje pasje w kołach naukowych i organizacjach studenckich, nawiązując przy okazji nowe znajomości. Dlatego jeśli same studia to dla Ciebie za mało – zaangażuj się w działalność uczelnianych kół naukowych i organizacji studenckich, które poza zgłębianiem wiedzy dają także możliwość poszerzenia swoich kwalifikacji poprzez odbycie licznych kursów i szkoleń. Skok ze spadochronem, nurkowanie, pierwsza pomoc, spotkania z potencjalnymi pracodawcami lub podróże studyjne do wielu instytucji krajowych i europejskich, aby zobaczyć na własne oczy, jak funkcjonują, to wszystko (i wiele więcej) daje zaangażowanie się w działalność kół naukowych i organizacji studenckich funkcjonujących w uczelni.

Po czwarte – **profesjonalna kadra naukowo-dydaktyczna**. Już na pierwszym roku studiów można odnieść wrażenie, że kadra naukowo-dydaktyczna WBN jest starannie dobierana. Nie są to ludzie przypadkowi, a szerokiej klasy specjaliści w danej dziedzinie, dzięki czemu zajęcia nigdy nie są nudne czy nieprzydatne. Kadre WBN tworzą profesorowie o uznanym dorobku naukowym oraz wybitni specjaliści, a wśród nich obecni lub byli generałowie, dyplomaci, ministrowie, czyli praktycy, którzy są w stanie przekazać rzetelną wiedzę. Kadra WBN to także młodzi i zaangażowani wykładowcy, którzy dokładają wszelkich starań, by dobrze i ciekawie uczyć.

Po piąte – **platforma łącząca specjalistów z zakresu bezpieczeństwa**. WBN to pewnego rodzaju przestrzeń spotkań wielu specjalistów z zakresu szeroko rozumianego bezpieczeństwa. WBN jest bowiem jedynym w Polsce ośrodkiem naukowo-dydaktycznym, łączącym niemilitarną i militarną problematykę sfery bezpieczeństwa narodowego, czego wyrazem jest, m.in. stała współpraca z zarządami Sztabu General-

nego WP i dowództwami rodzajów SZ RP, Biurem Bezpieczeństwa Narodowego, Rządowym Centrum Bezpieczeństwa, Komendą Główną Policji, Komendą Główną Straży Granicznej, Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej, a także z przedstawicielami organów władzy rządowej i samorządowej, licznymi instytucjami pozarządowymi oraz światem biznesu.

Po szóste – **kampus uczelni**. Nie dość, że wszystko jest w jednym miejscu, to jeszcze w otoczeniu pięknej przyrody! Plusem jest także dobrze wyposażona baza sportowa i socjalna uczelni. Masz ochotę pójść na basen, siłownię, saunę, a może studia tak Cię pochłonęły, że obiady wolisz jeść w akademickiej stołówce niż przygotowywać samemu? Tutaj wszystko jest w zasięgu ręki! Świetnie wyposażona biblioteka przyciąga ludzi z całej Polski!

Po siódme – **atmosfera**. Wkraczając w mury Akademii Obrony Narodowej, daje się odczuć, że jest to uczelnia z duszą, z bogatymi tradycjami i interesującą historią. Również i Ty, przychodząc tu na studia, możesz zapisać się na kartach jej historii.

Po ósme – **absolwenci**. Mury WBN co rok opuszcza wielu absolwentów, którzy znajdują zatrudnienie w sektorach państwowych (administracji, wojsku, instytucjach związanych z szeroko rozumianym bezpieczeństwem) i prywatnym. Ich ścieżki kariery i dalszego rozwoju są powodem do satysfakcji dla kadry i władz wydziału.

Po dziewiąte – **rekrutacja online**. Wychodząc naprzeciw potrzebom wielu osób, w WBN wprowadzona została elektroniczna rejestracja na studia. Dlatego nawet jeśli jesteś z drugiego końca Polski, nie musisz już spieszyć się z dowiezieniem wyników matury – wystarczy, że podasz je

przez Internet. Wkrótce rusza rejestracja online na kolejny rok akademicki – nie przegap jej, śledź na bieżąco stronę internetową Wydziału: www.wbn.aon.edu.pl, lub aktualności dotyczące WBN na popularnych serwisach społecznościowych!

Po dziesiąte – **to się opłaca!** Akademia Obrony Narodowej jest uczelnią publiczną, w związku z czym studiując dziennie nie ponosisz żadnych kosztów. Natomiast jeśli zdecydujesz się na studia w trybie niestacjonarnym, pamiętaj, że WBN oferuje studia niestacjonarne na wszystkich poziomach kształcenia w bardzo przystępnej cenie, konkurencyjnej w stosunku do wielu innych uczelni, także z możliwością rozbięcia opłaty na raty, starając się przy tym, aby świadczone usługi edukacyjne były na jak najwyższym poziomie.

To nie koniec powodów, dla których warto studiować na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego AON. Pełna lista jest o wiele dłuższa! Jeśli zatem zależy Ci na zdobywaniu wiedzy od kompetentnej kadry, poznaniu specjalistów z dziedziny szeroko rozumianego bezpieczeństwa, a przy tym rozwijaniu swoich pasji w uczelni z tradycjami, nie wahaj się i zostań naszym studentem. Przekonaj się, że warto!

AS

Kierunki studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym	Studia I stopnia (licencjackie)
	• bezpieczeństwo narodowe • bezpieczeństwo wewnętrzne • administracja • europeistyka • pedagogika • stosunki międzynarodowe
	Studia II stopnia (magisterskie)
	• bezpieczeństwo narodowe • bezpieczeństwo wewnętrzne
	Studia III stopnia (doktoranckie)
	• nauki o bezpieczeństwie

Kierunki studiów podyplomowych w trybie niestacjonarnym	Studia podyplomowe
	• bezpieczeństwo narodowe • zarządzanie kryzysowe • bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP • międzynarodowe stosunki wojskowe • edukacja dla bezpieczeństwa • użycie siły w konfliktach zbrojnych • przywództwo w społecznościach lokalnych • media a bezpieczeństwo • bezpieczeństwo wewnętrzne • przygotowania obronne państwa • strategiczne studia bezpieczeństwa narodowego • turystyka historyczno-wojskowa • pozyskiwanie środków z Funduszy Unijnych • pedagogika bezpieczeństwa i obronności • zarządzanie ryzykiem

AON w oczach kandydatów na studia

Przy okazji odbywającego się 31 marca br. w Akademii Obrony Narodowej Dnia Otwartego 150 potencjalnych kandydatów na studentów przepytano pod kątem skuteczności działań promocyjnych. Celem badania było zdobycie informacji o tym, kim są, co sądzą o uczelni oraz jakie są ich oczekiwania.

Naturalnie większość ankietowanych przyjechała do Akademii z województwa mazowieckiego – 38 kobiet i 55 mężczyzn, z czego odpowiednio 14 i 24 osoby mieszkają w Warszawie. Z pozostałych obszarów Polski najwięcej licealistów jako miejsce zamieszkania wskazało Lubelszczyznę – łącznie 19 osób. 8 osób z województwa podlaskiego i 5 z łódzkiego – to kolejne pozycje w rankingu. Pozostałe lokalizacje ankietowanych obejmują przede wszystkim województwa: świętokrzyskie, wielkopolskie i śląskie.

Nie jest także zaskoczeniem, że większość licealistów swoją wiedzę na temat Akademii czerpie z Internetu. Tym bardziej istotne jest pytanie, czy są usatysfakcjonowani z informacji zawartych na stronie AON. Większość ankietowanych wyraziła zadowolenie ze zrozumiałości i czytelności portalu. W odpowiedziach sygnalizowali jedynie nieznaczne problemy z nawigacją. Niemalże połowa stwierdziła jednak, że nie ma żadnych problemów z odnalezieniem potrzebnych danych.

Respondenci pochylnie wyrażali się o materiałach informacyjnych wydawanych przez Akademię. 40 osób uznało, że omawiane są w nich wszystkie niezbędne kwestie, a 76 osób oceniło ich ilość za wystarczającą. 30 osób postulowało zwiększenie

szeregu szczegółowości informatorów, a tylko jeden mężczyzna żalił się na brak podstawowych danych.

Interesująco przedstawiają się odpowiedzi dotyczące źródeł, z których ankietowani dowiedzieli się o Dniu Otwartym w Akademii. O ile silną pozycję zajmuje oczywiście Internet (powołuje się na niego 52 mężczyzn i 31 kobiet), równie istotnym „przekaznikiem” okazali się znajomi. Ponad 60 ankietowanych mężczyzn i 20 kobiet wskazało właśnie na tę odpowiedź. Na trzecim miejscu znajdują się targi edukacyjne – ważny filar działań promocyjnych uczelni. W tym roku odnotowaliśmy obecność większej liczby licealistów, którzy podczas targów odwiedzili stoisko Akademii.

Co zaś przyciągnęło na Dzień Otwarty w AON potencjalnych kandydatów na studentów? 110 osób, a więc ponad 70% ankietowanych, wskazało na ciekawe kierunki studiów. Na drugim miejscu znalazły się prestiż oraz opinia znajomych. Jedynie dla niewielkiej części licealistów istotna okazała się lokalizacja uczelni (19 osób). Marginalne znaczenie miała natomiast wysokość czesnego – jako element decydujący wskazały na nie jedynie 2 osoby.

Jagoda Gawliczek
Fot. Zdzisław Rutkowski

7 maja br. Akademia Obrony Narodowej została wyróżniona Medalem za Zasługi dla Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, przyznany za upowszechnianie wiedzy o udziale Polaków w międzynarodowych misjach pokojowych, krzewienie patriotyzmu oraz promowanie idei obronności.

Akademia odznaczona medalem

Na wstępie uroczystości rektor-komendant AON gen. dyw. dr inż. Romuald Ratajczak podkreślił, iż: *dla Akademii Obrony Narodowej odznaczenie medalem (...) jest zaszczytem i wyrazem docenienia wkładu naszej uczelni na rzecz misji pokojowych, w których uczestniczą nasi żołnierze. Następnie słowa uznania skierował do władz i członków stowarzyszenia: Staliście się (...) krzewicielami i propagatorami wysiłku jednoczącego wszystkich żołnierzy Wojska Polskiego. Pomagacie i angażujecie się w sprawy czasami trudne, ludzkie, znaczące dla naszego wojskowego środowiska. Tym bardziej iż rzesze żołnierzy służących poza granicami naszego kraju rosną, przynosząc nam nie tylko wojskowe doświadczenia, ale także wielkie niekiedy traumatyczne przeżycia.*

Prezes Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ gen. bryg. w st. spocz. dr Stanisław Woźniak zwrócił uwagę na znaczenie Akademii Obrony Narodowej w procesie popularyzacji zaangażowania żołnierzy WP w misjach zagranicznych, ale także integracji weteranów i kombatantów. *Niech to uroczyste spotkanie (...) będzie symbolicznym podziękowaniem za działalność dydaktyczną i naukową oraz planistyczno-organizacyjną w zakresie dostosowania obszaru badań do nowych warunków bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej, jak również nowych form użycia i działań sił zbrojnych poza granicami państwa – powiedział.*

W dalszej części spotkania rektor-komendant AON wręczył odznaczenia

nadane postanowieniem Prezydenta RP na wniosek ministra obrony narodowej. Wy różnieni zostali: „Gwiazdą Afganistanu” – gen. bryg. Janusz Sobolewski, Wojskowym Krzyżem Zasługi – płk Wojciech Nyszk, Lotniczym Krzyżem Zasługi – płk Mariusz Fornal, „Gwiazdą Czadu” – mjr Dariusz Grala.

W wydarzeniu wzięli udział: komenda Akademii, zarząd i członkowie Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, władze Dzielnicy Warszawa-Rembertów, przedstawiciele środowisk kombatantkich, organizacji społecznych oraz kadra i pracownicy uczelni.

Red.

Fot. Zdzisław Rutkowski

Nasi goście

12–16 marca – wizyta przedstawicieli Uniwersytetu Tomasza Bata (UTB) (Zlin, Republika Czeska). W skład delegacji weszli wykładowcy: Pavel Taraba – reprezentujący Wydział Logistyki i Zarządzania Kryzysowego, oraz Jan Gramolisz – przedstawiciel Wydziału Zarządzania i Ekonomii. Wizyta zrealizowana została w ramach programu Erasmus jako Staff Teaching Assignment.

15 marca – wizyta delegacji z Iraku. Przewodniczył jej komendant Akademii Obrony Iraku gen. dyw. Sabeeh Bahlol Atti, któremu towarzyszył attaché obrony Iraku gen. bryg. Saadoon Fouad Abdullah. Delegatów przyjął rektor-komendant AON w towarzystwie prorektorów Akademii i dziekanów wydziałów akademickich.

28 marca – w ramach podróży studyjnej w Akademii gościła 22-osobowa grupa kadry i słuchaczy Akademii Dowodzenia Bundeswehry z Hamburga (Führungsakademie der Bundeswehr), której towarzyszył attaché obrony Republiki Federalnej Niemiec płk dypl. Klaus-Peter Kiser. W składzie grupy znaleźli się oficerowie z: Niemiec, Francji, Holandii, Turcji, Stanów Zjednoczonych Ameryki. Delegaci spotkali się z rektorem-komendantem AON, przedstawicielami Akademii, Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Obrony Narodowej. Spotkanie było poświęcone najistotniejszym kwestiom, dotyczącym priorytetów polityki zagranicznej oraz obronności Polski, a także polskiego systemu wyższego szkolnictwa wojskowego.

12 kwietnia – wizyta honorowego konsula RP w Izraelu Zeeva Barana. Gość Akademii spotkał się m.in. ze słuchaczami Podyplomowych Studiów Polityki Obronnej, a także przeprowadził wykład nt. wywiadu i obrony narodowej w obu krajach (Polska, Izrael).

15–20 kwietnia – w ramach programu NATO Defense Education Enhancement Programme (DEEP) w Akademii gościli wykładowcy Military Academy of Armed Forces z Azerbejdżanu – ppłk Azar Hasanov i Zafar Najafov.

14 marca – dr Andrew M. Exum, ekspert ds. wojskowości waszyngtońskiego Center for New American Security, wygłosił wykład dotyczący doświadczeń Stanów Zjednoczonych z interwencji w Iraku i w Afganistanie, szczególnie w kontekście ich wpływu na siły zbrojne USA. Towarzyszyli mu: Michael Joseph Garuckis – szef Wydziału ds. Polityczno-Wojskowych Ambasady USA, a także przedstawiciele Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych – dr Marcin Piotrowski oraz Bartosz Wiśniewski.

17 kwietnia – oficjalna wizyta kadry i słuchaczy tureckich akademii wojennych, którym przewodniczył gen. dyw. Mete Salt. Delegaci zostali zapoznani z tradycjami AON, a także zagadnieniami Strategii Bezpieczeństwa RP, głównymi zadaniami Sił Zbrojnych RP w wymiarze narodowym i sojuszniczym oraz ich udziałem w operacjach międzynarodowych.

Konferencje i seminaria naukowe

- 14 marca – Organizacja i prowadzenie szkolenia obronnego w działaniach administracji rządowej. Organizatorzy: Zakład Przygotowań Obronnych Państwa i Mobilizacji Instytutu Bezpieczeństwa Państwa Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego AON oraz Stowarzyszenie Ruch Wspólnot Obronnych;

- 17 marca – Wybrane problemy metodologii geopolityki i geostrategii. Organizator: Katedra Strategii i Geostrategii Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego AON oraz Polskie Towarzystwo Geopolityczne;

- 28 marca – Public relations instytucji publicznych. Organizator: Wydział Zarządzania i Dowodzenia AON, Departament Prasowo-Informacyjny MON oraz Departament Wychowania i Promocji MON. Patronat honorowy: Stowarzyszenie PR i Promocji Uczelni Polskich „Prom”;

- 3 kwietnia – Połączone wsparcie ognio-
we – integralna część współczesnych operacji (działań). Organizator: Wydział Zarządzania i Dowodzenia AON;

- 12–13 kwietnia (Gołuchów) – Wojewódzka administracja rządowa w przygotowaniach obronnych. Organizatorzy: Zakład Przygotowań Obronnych Państwa i Mobilizacji IBP WBN AON, Zarząd Planowania Operacyjnego P-3 SG WP, Oddział Koordynacji i Nadzoru Przygotowań Obronnych Departamentu Strategii i Planowania Obronnego, Zakład Zarządzania Kryzysowego Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Stowarzyszenie Ruch Wspólnot Obronnych. Patronat: wojewoda wielkopolski;

- 12–13 kwietnia – Logistyka a bezpieczeństwo. Organizator: Koło Naukowe Studentów Logistyki AON. Patronat honorowy: Akademia Obrony Narodowej;

- 18 kwietnia – Gotowość bojowa i mobilizacyjna Sił Zbrojnych – system szkolenia i kontroli. Organizatorzy: Zakład Przygotowań Obronnych Państwa i Mobilizacji Instytutu Bezpieczeństwa Państwa WBN AON, Zarząd Planowania Operacyjnego P-3, Stowarzyszenie Ruch Wspólnot Obronnych.

- 24 kwietnia – Edukacja obronna młodzieży. Organizatorzy: Koło Naukowe Studentów Bezpieczeństwa Narodowego, Instytut Bezpieczeństwa Państwa WBN AON oraz Stowarzyszenie „Ruch Wspólnot Obronnych”;

- 9–11 maja – Public management. Organizatorzy: Wydział Zarządzania i Dowodzenia AON, Wydział Zarządzania Politechniki Warszawskiej, Wydział Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego oraz Instytut Organizacji i Zarządzania Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie;

- 10 maja – NATO i Polska w Afganistanie – doświadczenia, wnioski, wyzwania. Organizatorzy: WAT, AON. Patronat honorowy: minister obrony narodowej Tomasz Siemoniak;

- 16 maja – Nowoczesna obrona terytorialna podstawą bezpieczeństwa Polski i NATO. Organizatorzy: Sekcja Strategiczno-Obronna Koła Naukowego Studentów Bezpieczeństwa Narodowego, Ruch na Rzecz Obrony Terytorialnej, Legia Akademicka oraz Związek Strzelecki „Strzelec” OSW;

- 17 maja – Bezpieczny i trwały rozwój społeczeństwa informacyjnego. Organizatorzy: Instytut Bezpieczeństwa Państwa, Zakład Systemów Bezpieczeństwa Narodowego, Koło Naukowe Studentów Bezpieczeństwa Narodowego oraz Sekcja Bezpieczeństwa Informacyjnego;

- 22–23 maja – Bezpieczeństwo RP w wymiarze narodowym i międzynarodowym. Współczesne uwarunkowania i założenia systemu bezpieczeństwa narodowego. Organizatorzy: Wydział Administracyjno-Humanistyczny Wyższej Szkoły Handlowej im. Bolesława Markowskiego w Kielcach oraz Wydział Bezpieczeństwa Narodowego AON;

- 30–31 maja – Sprawność a legalność działania administracji publicznej w sferze bezpieczeństwa i porządku publicznego. Organizatorzy: Katedra Prawa i Administracji Wydziału Bezpieczeństwa AON, Katedra Nauki Administracji Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II w Lublinie, Katedra Historii Państwa i Prawa oraz Prawa Konstytucyjnego Akademii Zarządzania Administracją Publiczną w Kijowie.

Wydział Bezpieczeństwa Narodowego AON wraz z Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie, Szkołą Główną Służby Pożarniczej oraz Rządowym Centrum Bezpieczeństwa zapraszają do udziału w II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej z cyklu „Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego”, która odbędzie się 4 grudnia 2012 r. w Akademii Obrony Narodowej.

Temat tegorocznej edycji konferencji to „Podmioty wykonawcze w zarządzaniu kryzysowym”.

Więcej informacji na stronie konferencji: www.zarządzanie-kryzysowe.pl.

Awanse naukowe

Wydział Zarządzania i Dowodzenia

Doktoraty

- 24.04.2012 r.
– ppłk mgr Wojciech Więcek (*Zwalczanie sił destabilizacyjnych w operacjach reagowania kryzysowego*). Promotor: dr hab. Witold Lidwa;

- ppłk mgr Andrzej Soboń (*Strategia umiędzynarodowienia wyższych uczelni wojskowych*). Promotor: dr hab. Ryszard Chrobak.

Wydział Bezpieczeństwa Narodowego

Doktoraty

- 27.03.2012 r.
– mgr inż. Paweł Chodak (*Korupcja w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej*). Promotor: prof. dr hab. Witold Pokruszyński;
– mgr Grzegorz Abgarowicz (*Ochrona ludności w warunkach konfliktu zbrojnego w Polsce*). Promotor: płk dr hab. Grzegorz Sobolewski.

- 24.04.2012 r.
– mgr Katarzyna Góralczyk (*Ochrona dóbr kultury przez polski kontyngent wojskowy podczas międzynarodowych działań stabilizacyjnych w Iraku (2003–2008)*). Promotor: płk dr hab. Dariusz Kozerański.

Akademia współpracuje

16 kwietnia – rektor-komendant AON gen. dyw. dr inż. Romuald Ratajczak podpisał porozumienie o współpracy z firmą VENTUM AIR reprezentowaną przez prezesa Macieja Szubskiego, wiceprezesa Marcina Piechotę oraz szefa wyszkolenia Bolesława Kozłowskiego. Jednocześnie dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego płk dr hab. inż. Maciej Marszałek podpisał z firmą porozumienie w sprawie możliwości odbycia praktyk i staży studenckich. Współpraca z VENTUM AIR będzie polegała również na wspólnym realizowaniu projektów naukowych.

Z obrad Senatu AON

21 marca 2012 r. Senat podjął uchwały w sprawach:

- przyjęcia sprawozdań z działalności podstawowych jednostek organizacyjnych Akademii Obrony Narodowej w 2011 r.;
- oceny funkcjonowania administracji Akademii Obrony Narodowej w 2011 r.;
- planu rzeczowo-finansowego Akademii Obrony Narodowej na 2012 r.;
- nadania tytułu doktora honoris causa panu prof. dr. hab. Witoldowi Kieżunowi;
- regulaminu studiów w Akademii Obrony Narodowej;
- regulaminu studiów doktoranckich w Akademii Obrony Narodowej;
- regulaminu zarządzania prawami autorskimi, i prawami pokrewnymi, prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych w Akademii Obrony Narodowej;
- regulaminu Senatu Akademii Obrony Narodowej;
- zatwierdzenia regulaminów stałych komisji senackich;
- określenia kierunków studiów i efektów kształcenia na kierunkach:
 - bezpieczeństwo narodowe, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki,
 - bezpieczeństwo narodowe, studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki,
 - bezpieczeństwo wewnętrzne, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki,
 - bezpieczeństwo wewnętrzne, studia drugiego stopnia, profil ogólnoakademicki,
 - administracja, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki i profil praktyczny,
 - stosunki międzynarodowe, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki,
 - europeistyka, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki,
 - pedagogika, studia pierwszego stopnia, profil ogólnoakademicki;
- określenia obszaru i efektów kształcenia na studiach trzeciego stopnia w Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego oraz Wydziale Zarządzania i Dowodzenia;
- zgody na utworzenie w Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego Zakładu Innowacji i Technologii Bezpieczeństwa;
- regulaminu Biblioteki Głównej Akademii Obrony Narodowej;
- zatwierdzenia wzoru dyplomu ukończenia studiów w Akademii Obrony Narodowej;
- wyrażenia opinii w sprawie zawarcia przez rektora-komendanta Akademii umowy o współpracy z Akademią Obrony Narodowej Gruzji, z siedzibą w Gori.

Red.

Oferujemy pełen zakres usług poligraficznych:

- przygotowanie projektów graficznych
 - opracowanie redakcyjne
 - skład komputerowy
- przygotowanie do druku
 - druk offsetowy
- usługi introligatorskie

Wykonujemy zlecenia nietypowe i drukujemy w małych nakładach.
Przy stałych zleceniach oferujemy rabaty i indywidualną kalkulację cen.

Nasze atuty to długoletnie doświadczenie,
kompleksowa obsługa, wysoka jakość,
konkurencyjne ceny i krótkie terminy realizacji zamówień.

Serdecznie zapraszamy do korzystania z naszych usług!

Al. gen. A. Chruściela 103, 00-910 Warszawa, bud. nr 2
tel. 022 681-36-71, fax 022 681-37-52
e-mail: wydawnictwo@aon.edu.pl

mgr Dariusz Ogórek

Kampania bałkańska

Przystępując do ataku na Jugosławię, niemieckie wojska lądowe¹ działały w oparciu o wytyczne zawarte we wspomnianej już w drugiej części cyklu artykułów dyrektywie OKH² z 30 marca 1941 r., która zakładała, że z powodu puczu wojskowego³ Jugosławia ma być traktowana jako państwo wrogie, nawet pomimo złożenia deklaracji lojalności wobec państw Osi. Dyrektywa zawierała wskazania uzupełniające do opracowanej wcześniej operacji „Marita”. Czytamy w niej m.in.: (...) zamiarem OKH jest w toku koncentrycznej operacji, przeprowadzonej z jednej strony z rejonu Klagenfurt, Graz, i N. Kanizsa (2. Armia), z drugiej strony z obszaru Sofii (12. Armia), w ogólnym kierunku na Belgrad i bardziej na południe, wtargnięcie do Jugosławii i rozbicie jugosłowiańskich sił zbrojnych, a także jak najszybsze opanowanie południowej Jugosławii w celu nawiązania styczności z włoską grupą w Albanii⁴ i stworzenie podstawy do kontynuowania niemiecko-włoskiej ofensywy przeciwko Grecji. (...) Kiedy atak niemiecki przez opanowanie głównych dróg komunikacyjnych rozbije system jugosłowiańskiej obrony, należy oczekiwać, że jugosłowiańskie jednostki będą się broniły w górskich terenach zaciekle i zdecydowanie, dopóki starczy im amunicji i żywności. Problemy narodowościowe⁵ mogą mieć rozstrzygające znaczenie dla długości i zaciętości oporu⁶. Tak więc dyrektywa OKH wyraźnie sugerowała wspólne działania z Włochami oraz ostateczny cel kampanii – atak na Grecję.

Niemiecki plan zakładał również pomoc wojskową państw sąsiadujących z Jugosławią, tj. Węgier, Bułgarii i Rumunii⁷. Wkrótce jednak okazało się, że nie będzie

to takie proste, ponieważ wewnętrzna sytuacja polityczna w tych państwach była daleka od stabilności, a wzajemne animozje – głównie pomiędzy Węgrami a Rumunią – stawiały pod znakiem zapytania wspólną akcję⁸. Ostatecznie na skutek niemieckich zabiegów dyplomatycznych i szeregu rozmów pomiędzy przedstawicielami OKH oraz węgierskich, bułgarskich i rumuńskich sił zbrojnych ustalono, że bezpośredniego wparcia wojskowego udzielił jedynie Węgry.

3 kwietnia przedstawiciel OKH gen. Paulus oraz węgierski minister spraw wojskowych gen. Bartha ustalili ostatecznie szczegóły udziału wojsk węgierskich w inwazji na Jugosławię. 5 kwietnia węgierska Rada Koronna potwierdziła zobowiązanie udzielenia pomocy Niemcom, jednak z tym zastrzeżeniem, że armia węgierska rozpocznie działania, (...) gdy Chorwaci oderwą się od Jugosławii lub gdy z jej terytorium zostanie zaatakowany obszar węgierski. Wojsko węgierskie nie będzie działać pod rozkazami niemieckimi (...)⁹ Liczebność sił węgierskich określono początkowo na pięć korpusów – cztery armijne i jeden szybki. W skład korpusu armijnego wchodziły:

- trzy samodzielne brygady piechoty,
- szwadron kawalerii,
- trzy dywizjony artylerii polowej,
- bateria średnich haubic,
- dywizjon artylerii przeciwlotniczej,
- batalion saperów,
- batalion łączności,
- służby oraz eskadra lotnictwa obserwacyjnego (w zależności od potrzeb do składu korpusu dodawano również brygadę zmotoryzowaną).

Gotowość do działania miało osiągnąć dwanaście brygad piechoty, dwie brygady zmotoryzowane, dwie brygady kawalerii oraz Flotylla Dunajska. Wsparcie z powietrza miała zapewnić brygada lotnictwa.

Główne siły węgierskie miały działać w Międzyrzeczu Dunaju i Cisy w ramach 2. Armii¹⁰ pod dowództwem gen. Elmera Novaka-Gorony. W skład armii wchodziły:

- 1. Pułk Spadochronowy (płk. Bertalan) – podporządkowany bezpośrednio dowódcy armii,

- IV Korpus – 13., 14. i 15. Brygada Piechoty (gen. Laszlo Horwath) – działał na prawym skrzydle armii,

- I Korpus – 1., 2. i 3. Brygada Piechoty (gen. Soltan Declev) – działał w centrum,

- V Korpus – 19., 20. i 21. Brygada Piechoty (gen. Antal Silley) – działał na lewym skrzydle,

- Korpus Szybki – 1. i 2. Brygada Zmotoryzowana¹¹ oraz 2. Brygada Kawalerii (gen. Miklos Dalnok) – otrzymał zadanie współdziałania z korpusami armijnymi i w zależności od sytuacji miał udzielać im wsparcia swoimi jednostkami zmotoryzowanymi.

Gotowość wojsk węgierskich do podjęcia działań ustalono na 14 kwietnia 1941 r.

Rząd Bułgarii wprawdzie zgodził się na wejście wojsk niemieckich na swoje terytorium, ale odmówił bezpośredniego udziału swoich wojsk w agresji na Jugosławię. Armia bułgarska (wzmocniona niemiecką 16. Dywizją Pancerną) skupiła się na osłonie tyłów niemieckiej 12. Armii od strony Turcji¹². Również działania wojsk rumuńskich ograniczyły się jedynie do osłony granicy z ZSRR. Niemcom udało się nakłonić Rumunów do skierowania na pogranicze piętnastu dywizji piechoty i niepełnej brygady zmechanizowanej. Pomimo wstrzemięźliwej postawy Bułgarii i Rumunii, do ataku na Jugosławię i w dalszej kolejności na Grecję Niemcy zgromadzili ogromne siły i środki: około 2 mln żołnierzy w ponad 90 dywizjach wspieranych przez 2 tys. czołgów i blisko 2 tys. samolotów.

5 kwietnia 1941 r. około godz. 22.00 niemieckie oddziały rozpoznawcze rozpoczęły ostrzeliwanie jugosłowiańskich posterunków granicznych, a nocą 6 kwietnia oddział inżynieryjny pod dowództwem pułkownika Bazinga przeprawił się przez Dunaj i opanował jugosłowiański brzeg Żelaznej Bramy, zabezpieczając tym samym żeglugę na tej ważnej strategicznie rzece. Wraz z nastaniem dnia do akcji weszła Luftwaffe, atakując jugosłowiańskie lotniska. Jednocześnie jednostki niemieckiej 12. Armii przekroczyły granice jugosłowiańską i grecką w Macedonii i Tracji Zachodniej.

1941. Cz. IV

Przypisy:

1. W dyrektywie przewidziano dwa zasadnicze zadania dla lotnictwa: zniszczenie lotnictwa jugosłowiańskiego i jego lotnisk oraz zniszczenie stolicy Jugosławii – Belgradu.

2. Operacja otrzymała kryptonim „Akcja 25”.

3. Więcej w: J. Solarz, *Balkany 1940–1941*, Warszawa 2001.

4. Tymczasem na pograniczu albańsko-jugosłowiańskim stacjonowały jedynie nieliczne formacje włoskiej straży granicznej, które nie byłyby w stanie powstrzymać ewentualnego ataku Jugosłowian. Dopiero pod koniec marca dowódca Grupy Armii „Albania” gen. Cavallero zorganizował silną obronę, którą tworzyło 50 batalionów piechoty wspartych silną artylerią.

5. Hitler zakładał, że w wyniku ataku nasilą się wzajemne antagonizmy pomiędzy narodowościami wchodzącymi w skład wielonarodowego państwa jugosłowiańskiego, co spowoduje osłabienie siły bojowej, a w dalszej kolejności rozkład armii jugosłowiańskiej. Szczególnie liczono tu na Chorwatów, którym w zamian za poparcie obiecano konkretną korzyść polityczną, tj. autonomię.

6. Niemieccy sztabowcy we wspomnianej dyrektywie założyli również, że Jugosłowianie w północnej części kraju będą przejawiać postawę defensywną, natomiast w części południowej założą twardą obronę agresywną.

7. Za pomoc w ataku na Jugosławię wymienione państwa miały się spodziewać korzyści politycznych, jakie dawał sojusz z Niemcami, oraz bardziej wymiernych nabytków terytorialnych: Włochy – wybrzeża dalmatyńskiego, Węgry – Banatu (Baczkii), a Bułgaria – Macedonii.

8. Więcej w: T. Rawski, *Wojna na Bałkanach 1941...*, Warszawa 1981.

9. Tamże, s. 156.

10. J. Solarz we wspomnianej pracy pt. *Balkany 1940–1941* podaje inną numerację armii i jednego korpusu.

11. Brygady zmotoryzowane posiadały na wyposażeniu m.in.: szybkie i zwrotne czołgi produkcji węgierskiej typu 38 M „Toldi” (waga 8,5 t., pancerz grubości do 13 mm, uzbrojenie: armata kal. 20 mm i karabin maszynowy).

12. Do 15 kwietnia na granicy z Turcją miało stanąć pięć dywizji piechoty.

Człowiek odchodzi, pamięć pozostaje

Z żalem zawiadamiamy, że 20 kwietnia 2012 r. odszedł gen. bryg. w st. spocz. prof. dr hab. Michał Krauze, pracownik Instytutu Zarządzania Wydziału Zarządzania i Dowodzenia AON.

Gen. bryg. prof. dr hab. Michał Krauze (ur. 1945) był absolwentem – prymusem Oficerskiej Szkoły Wojsk Chemicznych w Krakowie (1967) oraz Akademii Sztabu Generalnego WP (1974). Bezpośrednio po ukończeniu ASG WP rozpoczął pracę dydaktyczno-naukową, m.in. jako zastępca i szef Katedry Wojsk Chemicznych oraz szef Oddziału Naukowego. W 1977 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk wojskowych, a w 1985 r. obronił habilitację. Od 1990 r. był profesorem nauk wojskowych, a rok później objął stanowisko zastępcy komendanta Akademii Obrony Narodowej ds. naukowych.

Po pożegnaniu z mundurem (2004) pracował jako profesor zwyczajny na Wydziale Wojsk Lądowych (później Wydziale Zarządzania i Dowodzenia) AON i w Centrum Szkolenia Obrony przed Bronią Masowego Rażenia AON. Współtwórca systemu wykrywania skażeń w wojskach operacyjnych i na terytorium kraju. Autor ponad 200 prac naukowych oraz opracowań dotyczących różnorodnych aspektów teorii sztuki wojennej i zagrożeń współczesnych (szczególnie środowiskowych) w czasie pokoju i wojny. Wieloletni członek Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych. Promotor wielu prac doktorskich.

Wielokrotnie wyróżniany za działalność służbową oraz osiągnięcia w pracy naukowo-dydaktycznej. Odznaczony: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, złotym i srebrnym Krzyżem Zasługi, medalami resortowymi i pamiątkowymi, m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, oraz wpisem do Księgi Honorowej Ministra Obrony Narodowej.

Z wielkim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci gen. bryg. prof. dr. hab. Michała Krauzego, wieloletniego pracownika naukowego Akademii Sztabu Generalnego WP i Akademii Obrony Narodowej, zastępcy komendanta ds. naukowych w latach 1991–2004. Rodzinie i Najbliższym składamy wyrazy głębokiego współczucia.

w imieniu całej społeczności akademickiej,
rektor-komendant Akademii Obrony Narodowej
gen. dyw. dr inż. Romuald Ratajczak

płk w st. spocz. Andrzej Wajda

Język a maszyna

się nad tym, na ile („jak długo i jak szeroko”) można język sformalizować. I stwierdza, że to, co jest osiągalne w składni, zawodzi przy programowaniu maszyn cyfrowych – w słownictwie i słowotwórstwie. I podaje liczne przykłady popierające to twierdzenie:

Zajmijmy się... korzeniem słowa „woda”. Mamy go w słowach „nawodny” i „podwodny”, ale „zawodny” nie znaczy „taki, co jest za wodą”, ale „taki, co zawodzi”. „Dowodny” nie znaczy „taki, co do wody się ma”, tylko „dowodzący”. „Wodnik” jest w sąsiedztwie „wodniaka”, jako ten, który robi coś na wodzie, ale pływa na niej łódką, z kolei „rozwodnik” nie ma już z „wodnikiem” nic wspólnego.

Dalej autor wymienia „podwodnika” jako wyraz nieistniejący, lecz mogący znaczyć tyle co „podwodniak”. I „przewodnika”, który wcale nie jest z wodą związany. Po czym pisze: „zawodny”, jak już wiemy – zawodzi, ale „zawodnik” nie „zawodzi”, gdyż oznacza sportowca. „Owodnia” jest błoną płodową, ale „przewodnia” nie jest nawet rzeczownikiem („myśl przewodnia”). Nie jest także rzeczownikiem „udowodnić” – i nie oznacza... „uda” jakichś „wodni”. Również „zwody”, „zawody”, „wywody”, „odwody”, „rozwoły”, „dowody” nie mają z wodą nic wspólnego, przy czym „dowody” i „odwody” wbrew podobieństwu strukturalnemu są bardzo odległe semantycznie, a „przewód”, tak jak „przewodnik” zresztą ma rozmaite znaczenia (każde z tych słów z osobna): „przewód sądowy” i „elektryczny”, „przewodnik” jako człowiek i jako obiekt martwy, np. kabel prądowy.

Mamy też „wzwód” jako erekcję, mamy „wody” jako uzdrowiska... „wodowanie” (jako lądowanie w wodzie) i „powodowanie”, przy czym podobieństwo tych słów do pary „wożenie” i „powożenie” jest mylące. Jest i wódka niebędąca „małą wodą”, chociaż „bródka” jest małą brodą. I znów z wodą jest spokrewniony „niewód” i „powód”, nie istnieje, ale jest „podwoda”, znowuż z tym, co pod wodą, nawet nie spowinowacona. „Rozwodniony” to nie taki, co się rozwiódł, bo ten będzie „rozwiedziony”, a chociaż „zwodniczy” jest kształt, którym będzie ktoś „zwiedziony”, „rozwiedziony” i „zwiedziony” niekoniecznie

mają się do siebie jak „złączony” i „rozłączony”, bo „łączący” i „wodzący” stoją do siebie w innych stosunkach (...) „Wodzić” nie ma się do „wodować” jak „głodzić” do „głodować” (...) a chociaż „odwodzący” lub (nie istnieje) „odwodujący” są bardziej jakby powiązane z wodą niżeli „odwadniający” – właśnie to ostatnie słowo należy do akwaticznego korzenia, a nie tamto.

Po tej wyliczance Lem stwierdza: Maszyna nasza mogłaby sobie połamać wszystkie tranzystory. Miałaby też pretensję o to, „obwodnica” nie jest z wody, ale „wodnica” jest (...) oraz że „nawodnica” jest z wody, ale „nawodnik” nie – itd., bez końca.

Takie są zasadzki translacji mechanicznej. Toteż słownik maszynowy, w którym korzenie słów są w jednym miejscu, a wszystkie prefiksy (przedrostki) i sufiksy (przyrostki) w innym, stanowi na razie pobożne życzenie lingwistów od maszynowego tłumaczenia.

Swe mądre igraszki semantyczne autor „Solaris” puentuje takim oto obrazowym porównaniem: opis lotu ptaka i teoria lotu są to dwie różne rzeczy. Nie ma takiej ilości opisów latania, które oderwałyby nas od ziemi, ale może to uczynić teoria lotu. Otóż tłumaczenie maszynowe ma być w tej paraleli lataniem, jednakże programów dla maszyn tłumaczących, które umożliwiłyby prawdziwe tłumaczenie – a nie powstawanie tworów wymagających starannego redagowania – nie ma. Co było do okazania.

Chociaż, jak to żartobliwie, ale i trwożnie przewiduje w felietonie w „Dużym Formacie” Krzysztof Varga, może być i tak: W roku 2060, jeśli istnieć będzie w ogóle jakaś literatura, to nie ludzie ją będą pisać, ale niebawem wręcz sprawne edytory tekstów. A nagroda Nobla powędruje raczej do Microsoftu za edytor tekstów, który noblowską powieść machnie w kwadrans co najwyżej, a Google Translate przełoży ją na wszystkie istniejące języki nie dłużej niż w godzinę, po góra dwóch godzinach od jej napisania każdy będzie ją już miał na swoim tablecie.

„Trzeba z żywymi naprzód iść, / Po życie sięgać nowe. / A nie w uwiędłych laurów liść / z uporem stroić głowę.” Tak pisał Adam Asnyk i kończył wiersz słowami: „Świat pójdzie swoją drogą”. I idzie, a nawet – pędzi. Czy zawsze i stale ku lepszemu? Toż oszałamiający postęp techniczny ma dwojake oblicze. Może trwożyć nie tylko pacyfistów i ekologów.

W tym pochodzie technicyzacji kroczy także językoznawstwo. Rozwija się lingwistyka informatyczna, które bada język, stosując komputery. W jej obrębie rozwija się lingwistyka tekstu. Próbuje wypracowywać metody generowania różnych typów wypowiedzi. Uczeni, wykorzystując algorytmy i frazeologię, chcą udowodnić, że komputery potrafią pisać powieści. Amerykanie usiłują nawet wykorzystać „narratologię”, by tworzyć teksty dziennikarskie. Badający wyższą inteligencję Kris Hammond idzie o zakład, że w ciągu pięciu lat generator narracji zdobędzie nagrodę Pulitzera.

Chyląc czoła przed trudem narratologów, trochę jednak powątpiewam w aż taką sprawność robotów, nawet najbardziej inteligentnych. Nie w pełni się one sprawdzają już w samym tylko tłumaczeniu maszynowym. Zachłyśnięto się tą możliwością w latach pięćdziesiątych XX w. Wkrótce jednak zainteresowanie translacją mechaniczną zmałało. Dlaczego?

Niech to wyjaśni krytyczna opinia S. Lema. Nie streszczę jej, lecz ją przytoczę, by cni czytelnicy mogli prześledzić bieg myśli tudzież klarowny wywód autora, by mieli próbkę jego stylu i podziwiali błyskotliwą logikę (pewnie to oksymoron, ale trafia w sedno).

Oto w książce „Filozofia przypadku. Literatura w świetle empirii”, w rozdziale „Przygodkowość języka i kultury” Lem zastanawia

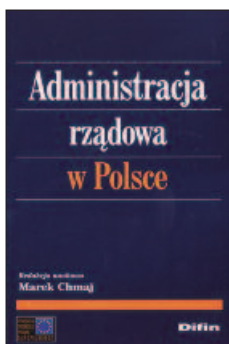
Tom Segev
Siódmy milion. Izrael – piętno zagłady
Wydawnictwo Naukowe PWN,
Warszawa 2012 (sygn. bibl. 18581/III).
Tom Segev mierzy się z najbardziej delikatnymi i bolesnymi tematami izraelskiej historii. Odkrywa, jak dramat eksterminacji sześciu milionów Żydów został zmanipulowany i przekłamany w celach ideologicznych i politycznych. Na podstawie dzienników, wywiadów i tysięcy dokumentów autor rekonstruuje niewygodne fakty w historii narodu

żydowskiego: stosunek syjonistów wobec nazizmu, założenia systemu budowy nowego państwa, obojętność jego twórców wobec zagłady, bolesne i pełne niezrozumienia konfrontacje z ocalałymi. To nie jest kolejna książka o historii Państwa Izrael ani o dramacie Holokaustu – to ważne dzieło, które mocno wstrząsnęło mitem założycielskim Państwa Izrael.

Efekty działań antykrzysowych w krajach na średnim poziomie rozwoju
red. nauk. Andrzej Wojtyna
Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne,
Warszawa 2012 (sygn. bibl. 18608/III).
W książce zostały przeanalizowane dotychczasowe działania, podjęte w celu ograniczenia skali zjawisk kryzysowych w sferze zarówno finansowej, jak i realnej. Autorzy przedstawili m.in. narzędzia polityki antykrzysowej w krajach na średnim poziomie rozwoju; amortyzację zaburzeń gospodarczych

przez gospodarki wschodzące za pomocą kursu walutowego i rezerw dewizowych; działania antykrzysowe i ich konsekwencje dla długookresowego wzrostu gospodarczego; zmiany w regulacjach sektora finansowego w krajach Azji Południowo-Wschodniej; doświadczenia krajów Azji Południowo-Wschodniej, Ameryki Łacińskiej oraz Estonii, Łotwy i Litwy w reakcji na kryzys, a także rolę polityki ekonomicznej w zapobieganiu skutkom przyszłych kryzysów. Książka jest przeznaczona dla pracowników naukowych i studentów kierunków ekonomicznych wyższych uczelni.

Administracja rządowa w Polsce
red. nauk. Marek Chmaj
Difin, Warszawa 2012
(sygn. bibl. 18603/III).
Publikacja łączy zalety monografii naukowej oraz podręcznika akademickiego. Autorzy przedstawili w sposób syntetyczny i przystępny całość systemu administracji rządowej w Polsce, zaczynając od Rady Ministrów i prezesa Rady Ministrów, poprzez organy i urzędy centralne, aż po administrację terenową.

Ta ostatnia, wciąż bardzo rozbudowana, obejmuje administrację niespoloną oraz wojewodów i administrację zespoloną. Praca oparta jest na najnowszej literaturze przedmiotu oraz aktualnym stanie prawnym.

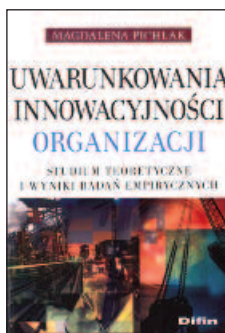
Niniejszy podręcznik skierowany jest przede wszystkim do studentów prawa, administracji i politologii, a także pracowników administracji rządowej zamierzających starać się o uzyskanie statusu urzędnika służby cywilnej.

Ewa Sońta-Drączkowska
Zarządzanie wieloma projektami
Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne,
Warszawa 2012
(sygn. bibl. 18509/III).
W skomplikowanej rzeczywistości gospodarczej firmy coraz częściej muszą realizować jednocześnie wiele projektów. Stwarza to liczne problemy i wymaga innego podejścia niż realizacja pojedynczego projektu. Autorka przedstawiła w książce: koncepcje i kierunki rozwoju zarządzania wieloma projektami, planowanie strategiczne jako źródło inicjowania projektów, zarządzanie portfelem projektów, zarządzanie wieloma projektami z wykorzystaniem teorii ograniczeń, zarządzanie programami projektów, elementy wspierające zarządzanie wieloma projektami. Książka jest przeznaczona dla praktyków zarządzania projektami, zwłaszcza kadry kierowniczej średniego i wyższego szczebla, oraz zarządów przedsiębiorstw. Będzie ona również wartościową pozycją dla studentów zarządzania oraz słuchaczy studiów podyplomowych z zakresu zarządzania projektami.

Leszek F. Korzeniowski
Podstawy nauk o bezpieczeństwie
Difin, Warszawa 2012
(sygn. bibl. 18605/III).
Bezpieczeństwo człowieka zawsze było przedmiotem jego troski, a z chwilą ukształtowania się naukowych metod poznania i zmieniania rzeczywistości – dominuje także w badaniach naukowych. Edukacja dla bezpieczeństwa jest także jednym z celów w edukacji na poziomach podstawowym i średnim, a od kilku lat znajduje się w ofercie 70 ośrodków akademickich w Polsce. Książka jest przeznaczona dla uczniów, nauczycieli, badaczy i praktyków zarządzania bezpieczeństwem – menedżerów, psychologów, socjologów, specjalistów zarządzania kryzysowego, detektywów i licencjonowanych pracowników ochrony, pełnomocników ds. ochrony informacji niejawnych, pełnomocników ds. bezpieczeństwa imprez, policjantów, strażaków, żołnierzy zawodowych, szpiegów, funkcjonariuszy kontrwywiadu. Jest ona również podstawowym podręcznikiem dla studentów specjalności: bezpieczeństwo narodowe i bezpieczeństwo wewnętrzne, bezpieczeństwo obywatelskie, zarządzanie bezpieczeństwem, zarządzanie w sytuacji kryzysowej, inżynieria bezpieczeństwa.

Magdalena Pichlak
Uwarunkowania innowacyjności organizacji. Studium teoretyczne i wyniki badań empirycznych
Difin, Warszawa 2012
(sygn. bibl. 18604/III).
Książka stanowi wartościowe studium teoretyczno-empiryczne określonych zależności ekonomicznych, dotyczące uwarunkowań innowacyjności organizacji funkcjonujących w specyficznych warunkach regionu przemysłowego, jakim jest województwo śląskie.

Autorka podejmuje tematykę, która odnosi się do uwarunkowań innowacji w skali mikro i mezo (z recenzji prof. zw. dr. hab. Władysława Janasza).

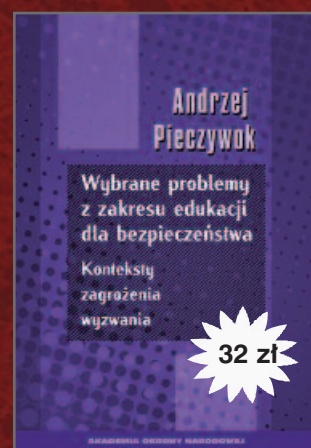
W księgarni AON

**Bogdan Grenda, Paweł Mróz,
Jacek Nowak, Maciej Sławiński**
Dowodzenie siłami powietrznymi

Leszek Elak
Komponent cywilno-wojskowy
w operacjach reagowania
kryzysowego

Andrzej Pieczywok
Wybrane problemy z zakresu
edukacji dla bezpieczeństwa.
Konteksty, zagrożenia,
wyzwania

**Stanisław Sirko,
Zbigniew Hynowski,
Sławomir Sobczak**
Zarządzanie procesami.
Praktyczne aspekty

Jerzy Bogdanienko
Wiedza i innowacje
w firmie

Magdalena El Ghamari
Cross culture awareness
in operation